

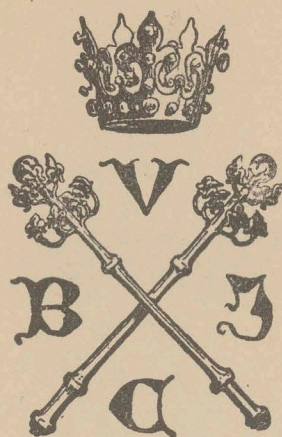

118105

Mag. St. Dr

II

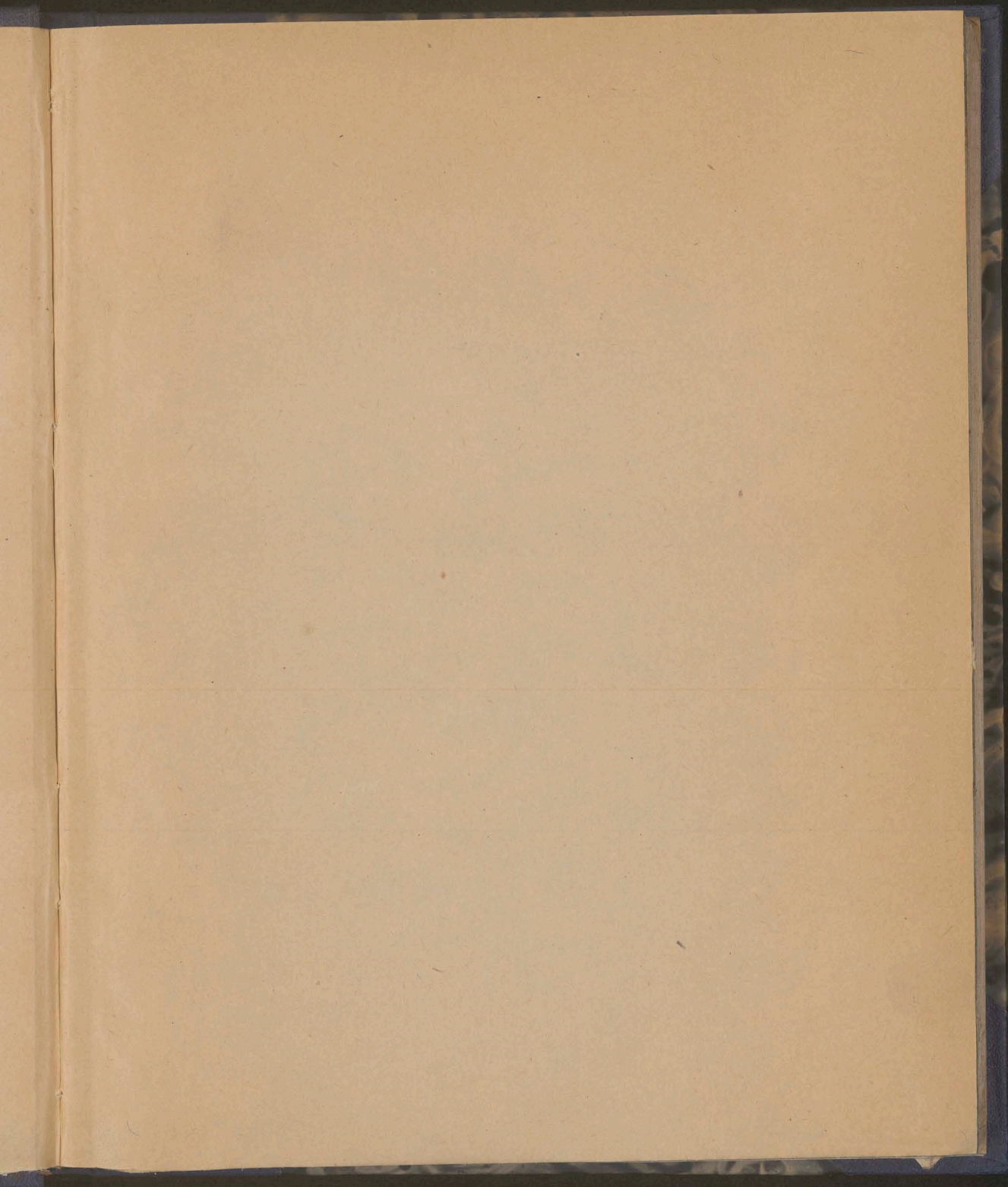

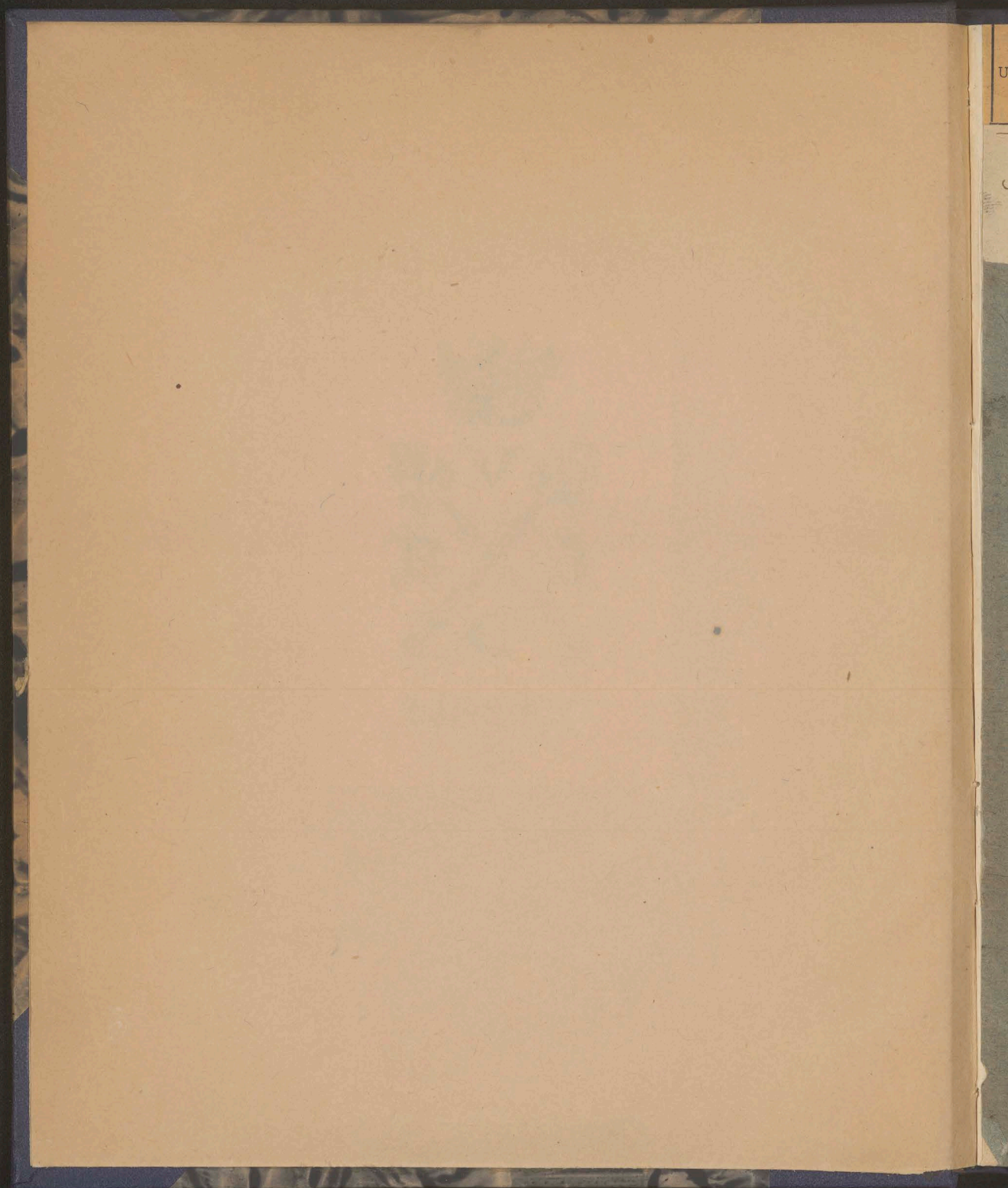
118105

II

Biblioteka
Uniwersytecka
w Wilnie

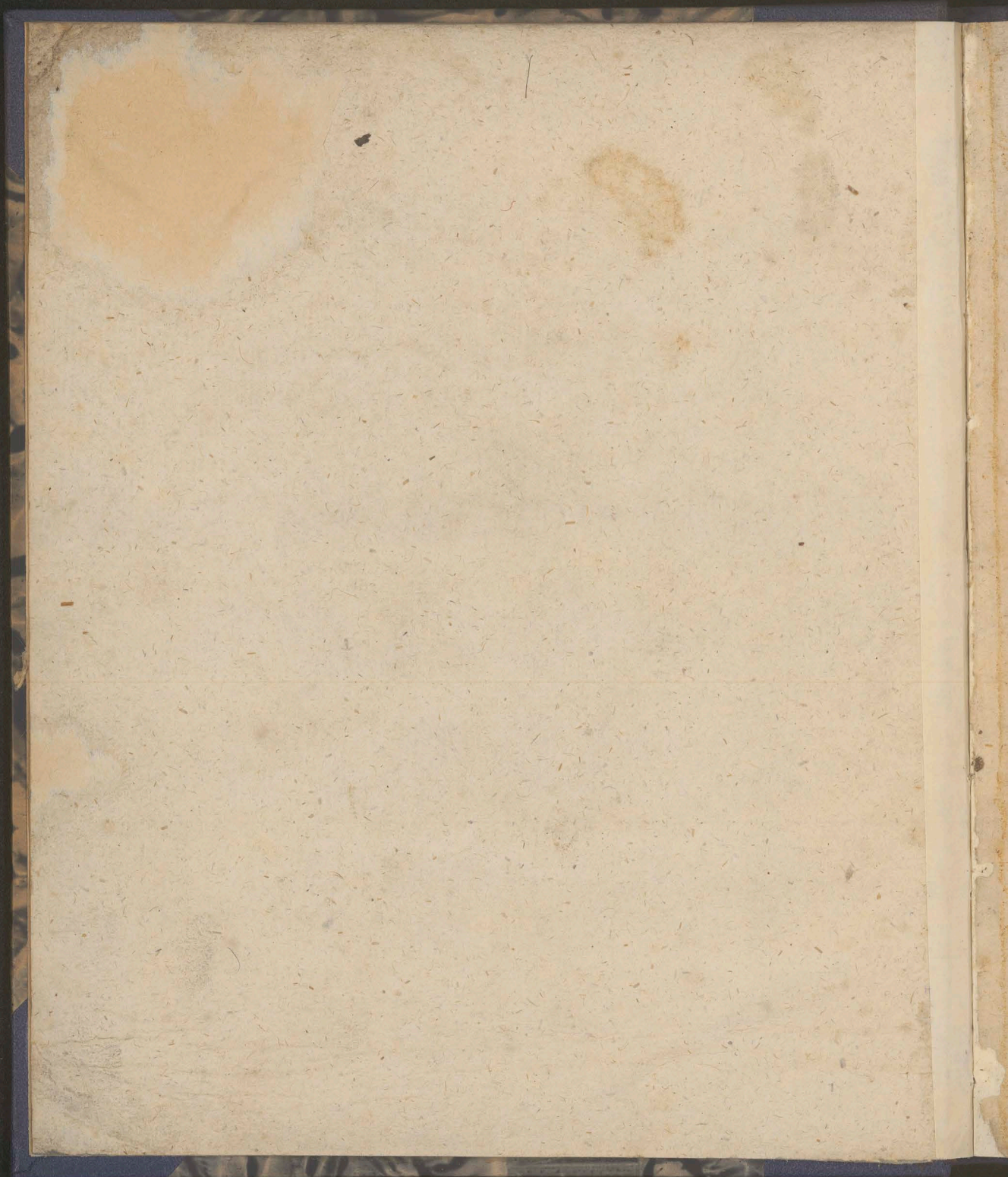
DUBLET.

21545.

518

B 4 $\frac{10}{315}$

Душ 21 3/6

В410
315

О ДВОРЯНСТВѢ

118 105

II

1577. с. 35/36

21545

Łódź
10 cę. 91³/63

O SZLACHECTWIE.

БОЖІЕЮ ПОСПѢШЕСТВУЮЩЕЮ МИЛОСТІЮ

МЫ ЕКАТЕРИНА ВТОРАЯ

ИМПЕРАТРИЦА И САМОДЕРЖИЦА

ВСЕРОССИЙСКАЯ.

МОСКОВСКАЯ, КІЕВСКАЯ, ВЛАДИМИРСКАЯ, НОВОГОРОДСКАЯ, ЦАРИЦА КАЗАНСКАЯ, ЦАРИЦА АСТРАХАНСКАЯ, ЦАРИЦА СИВІРСКАЯ, ЦАРИЦА ХЕРСОНІСА-ТАВРИЧЕСКАГО, ГОСУДАЫНЯ ПСКОВСКАЯ И ВЕЛИКАЯ КНЯГИНЯ СМОЛЕНСКАЯ, КНЯГИНЯ ЭСТЛЯНДСКАЯ, ЛИФЛЯНДСКАЯ, КОРЕЛЬСКАЯ, ТВЕРСКАЯ, ЮГОРСКАЯ, ПЕРМСКАЯ, ВЯТСКАЯ, БОЛГАРСКАЯ, И ИННЫХЪ, ГОСУДАРЫНЯ И ВЕЛИКАЯ КНЯГИНЯ НОВАГОРОДА НИЗОВСКІЯ ЗЕМЛИ, ЧЕРНИГОВСКАЯ, РЯЗАНСКАЯ, ПОЛОЦКАЯ, РОСТОВСКАЯ, ЯРОСЛАВСКАЯ, БѢЛООЗЕРСКАЯ, УДОРСКАЯ, ОБДОРСКАЯ, КОНДІЙСКАЯ, ВИТЕПСКАЯ, МСТИСЛАВСКАЯ, И ВСЕЯ СѢВЕРНЫЯ СТРАНЫ ПОВЕЛИТЕЛЬНИЦА, И ГОСУДАРЫНЯ ИВЕРСКІЯ ЗЕМЛИ, КАРТАЛИНСКИХЪ И ГРУЗИНСКИХЪ ЦАРЕЙ И КАБАРДИНСКІЯ ЗЕМЛИ, ЧЕРКАСКИХЪ И ГОРСКИХЪ КНЯЗЕЙ, И ИННЫХЪ НАСЛѢДНАЯ ГОСУДАРЫНЯ И ОБЛАДАТЕЛЬНИЦА.

ИЗвѣстно всенародно, что въ семъ шишулѣ НАШЕГО Самодержавства не вмѣщены мнимыя или НАМЪ неподвластныя царства, княженія, области, города или земли чуждыя; но паче означаются самыя обширныя НАШИ владѣнія крапчайшими именовањями; ибо многочисленныя сущь.

Все-

ZA POMOCĄ ŁASKI BOŻEY

MY KATARZYNA DRUGA

IMPERATOROWA I SAMOWŁADNĄCA

C A Ł O R O S S Y Y S K A

MOSKIEWSKA, KIJOWSKA, WŁODZIMIRSKA, NOWO-
GRODZKA, KROLOWA KAZANSKA, KROLOWA A-
STRACHANSKA, KROLOWA SYBIRSKA, KROLOWA
CHER ONEZU TAURYCKIEGO, PANI PSKOWA, I WIEL-
KA KSIĘZNA SMOLENSKA, KSIĘZNA ESTLANDSKA,
INFLANISKA, KORELSKA, TWERSKA, JUHORSKA,
PERMSKA, WIATSKA, BULGARSKA, I INNYCH; PANI I
WIELKA KSIĘZNA NOWOGRODZKA, NIZOWSKIEY ZIE-
MI, CZERNIHÓWSKA, REZANSKA, POŁOCKA, ROSTOW-
SKA, JAROSŁAWSKA, BIAŁO JEZIORSKA, UDORSKA,
OBDORSKA, KONDIYSKA, WITEBSKA, MSCISŁAWSKA,
I WSZYSTKIEY PUŁNOCNEY STRONY ROZKAZUJĄCA,
I PANI IBERSKIEY ZIEMI, KARTALINSKICH, I GRU-
ZINSKICH KROŁOW, I KABARDYNSKIEY ZIEMI, CZER-
KASKICH, I GUROWYCH KSIĄŻĄT, I INNYCH DZIEDZI-
CZNA PANI, I MONARCHINI.

W iadomo powszechności, że w tym tytule NASZEGO Samowładztwa nie są pomieszczone urojone, lub niepodległe NAM Królestwa, Księstwa, Kraje, Miasta, lub ziemie obce, ale raczy oznaczać się naykrótszym wyrazem rozległe Państwo NASZE; albowiem liczba ich wielka jest.

JM.

Всероссійская Имперія въ свѣтѣ отличается пространствомъ ей принадлежащихъ земель. кои простираются отъ восточныхъ предѣловъ Камчатскихъ до рѣки и за рѣку Двину, падающую подъ Ригю въ Варяжской заливъ, включая въ свои границы сто шестьдесятъ пять степеней длины. Отъ устья же рѣкъ: Волги, Кубани, Дона и Днѣпра, втекающихъ въ Хвалынское, Азовское и Черное моря до Ледовитаго Океана простирается на двадцать двѣ степени широты.

Такое есть существенное состояніе Россійской Имперіи въ семъ знаменитомъ столѣтіи! въ коемъ истекаетъ и наспо-ящій 1785 годъ. И симъ образомъ въ истинной славѣ и величествѣ Имперіи вкушаемъ плоды, и познаемъ слѣдствія дѣйствій НАМЪ подвласнаго, послушнаго, храбраго, неуспрашимаго, предприимчиваго и сильнаго Россійскаго народа; когда вѣрою къ Богу, вѣрностію къ Престолу онъ управляетъ; когда трудъ и любовь къ Отечеству соединенными силами стремятся преимущественно къ общему благу; и когда въ военномъ и гражданскомъ дѣлѣ примѣромъ предводителей поощрены подчиненные на дѣянія хвалу, чести и славу за собою влекущія.

Начальниковъ и предводителей таковыхъ Россія чрезъ печеніе осьми сотъ лѣтъ отъ времени своего основанія находила посредѣ своихъ сыновъ, наипаче же во всякое время свойственно было, есть, да помощію Божіею и пребудетъ вѣчно Россійскому дворянству одличаться качествами блистающими къ Начальству. Сіе неопровергаемо доказывается самыми успѣхами доведшими Имперію Россійскую до крайнѣйшаго ея величества, силы и славы.

Да какъ тому и быть инако? когда знатнѣйшее и благороднѣйшее Россійское дворянство входя въ службы военную, или гражданскую проходить всѣ степени чиноначалія, и отъ юности своей въ нижнихъ узнаетъ основаніе службы, привыкаетъ къ трудамъ, и сіи нести твердо и терпѣливо; а научась послушанію, шѣмъ самимъ приуготовляется къ

Imperya Rossyyska dystyngownie się na całym świecie rozległością podległych JEY Krajów, które rościągają się od włochnych granic Kamczatki do rzeki, i za rzekę Dzwinę wpadającą pod Rygą do odnogi Inflantskiej, zawierając w sobie sto sześćdziesiąt pięć gradusów długości. Od uścia zaś rzek Wołgi, Kubanu, Dona, i Dniepra wpadających do Kaspiyskiego, Azowskiego, i czarnego Morza, aż do lodowatego Oceanu rościągają się na trzydziści dwa gradusy szerokości.

Taki jest istotny stan Rossyyskiej IMPERYI, w tym znamienitym wieku, w którym i teraźniejszy rok 1785, upływa; i takim sposobem w rzeczywistej sławie, i wielkości IMPERYI kosztujemy owoców, i oglądamy skutki dzieł podległego NAM, posłusznego, walecznego, nieustraszonego, odważnego, i możnego Rossyyskiego Narodu; kiedy się on powoduje statecznie wiarą ku Bogu, a wiernością ku swojemu Tronowi; kiedy pracowitość i miłość Ojczyzny złączonemi siłami dążą jedynie ku powszechnemu dobru; i kiedy tak na wojnie jako w pokoju przykładem Wodźów swoich, i swoich Naczelników pobudzony lud brał się całą chęcią do dzieł prowadzących za sobą chwałę, cześć, i sławę.

Wodźów i Naczelników takowych zawsze Rossya w ciągu ośmiuset lat od czasów założenia swojego, znajdowała na łonie swoim w pośrodku własnych swoich synów, mianowicie zaś właściwą rzeczą było, i jest, i za pomocą Boską niechaj wieczyście będzie, Rossyyskiej szlachty dystyngować się osobliwiznami do Naczelnictwa przymiotami. O czym niewątpliwe mamy dowody z tychże samych pomyslności, które doprowadziły Rossyę do najwyższego stopnia wielkości, potęgi i sławy.

Ani też inaczej byź może: gdy najznaczniejsi, i najsłachetniejsi urodzeni Rossyycy, wchodząc w służbę wojenną, lub cywilną przechodzą przez wszystkie stopnie urzędów, i od młodości swojej w stopniach niższych poznawają fundament służby, nawykają trudom, i znoszeniu onych statecznemu i cierpliwemu; a nauczwszy się powolności, przez to samo usposobiają się

вышнему начальству; не бытъ бо въ свѣтѣ добрый началь-
никъ, которъй во свое время самъ повиноватися не приобыкъ.
Достигають же до вышнихъ степеней тѣ Россійскаго дво-
рянства знаменитыя особы, кои опличаются или службою,
или храбростію; или вѣрностію, или искусствомъ, или же
тѣмъ, что въ послушаніи перпѣливо пребывая твердостію
духа усердно преодолеваютъ трудности и самое время,
умножая опытами знаніе и способности свои въ частяхъ
званію ихъ подлежащихъ. Обыкла Россія извѣстари видѣтъ
службы вѣрности, усердіе и труды всякаго рода отъ Пре-
спола предковъ НАШИХЪ во всякое время изобильно награж-
даемыя; почествами украшаемыя и опличностями предпочи-
таемыя. Сему свидѣтельства подлинныя находящіяся въ
древнѣйшихъ поколѣніяхъ родовъ НАШЕГО вѣрнолюбезнаго
подданаго Россійскаго дворянства, которое ежечасно бывъ
готово подвизатися за Вѣру и Отечество, и неси всякое
бремя наиважнѣйшаго Имперіи и Монарху служенія, попомъ,
кровію и жизнію приобретало помѣстья, съ оныхъ имѣло
свое содержаніе, а умножая заслуги получало въ награжденіе
отъ Самодержавной власти помѣстья въ вотчины себѣ по-
томственному.

Службою приобретенное и за вышнюю службу въ награду
полученное имѣніе долженствовало, какъ и свойственно есть,
наипаче обращаться въ тѣхъ поколѣніяхъ НАШЕГО дворян-
ства, кои отъ начала основанія Россіи до дней сихъ ока-
зались могущіе превосходнымъ числомъ похвальныхъ своихъ
предковъ, мужей разумныхъ, искусныхъ, храбрыхъ, въ тру-
дахъ неупомненныхъ, съ непоколебимымъ усердіемъ ратобор-
ствовавшихъ многообразно и въ случаяхъ различныхъ проши-
ву внутреннихъ и внешнихъ враговъ Вѣры, Монарха и Оте-
чества. Но се ли едино въ приобретенномъ имѣніи есть до-
казательство древности родовъ ихъ службы, и за оныя на-
гражденія? Похвальные грамоты жалованы были прежде, по-
слѣ и при недвижимомъ имѣніи. Они суть наивышше ушвер-
дительныя остатки того опличнаго подвига, за которъй
хвала послѣдовала, какъ даръ наидрагоцѣннѣйшій благородной

się do przełożenstwa; niemoże bowiem dobrym bydź Zwierzchnikiem, który w życiu swoim podlegać nieprzywykł. Do wyższych zaś stopniów te tylko znamienitsze ze szlachty Rossyjskiéy osoby dosięgają, które się dystryngują, albo służbą, albo męstwem, albo wiernością, albo umięjetnością, albo zaś te, które będąc cierpliwými w posłuszeństwie mocą, stałością ducha, i gorliwością swoją przemagają zawady, i sam czas nawet zwyciężają, pomnażając przez doświadczenie oświecenia i sposobności w tym, co się tycze ich powołania, i powinności. Przywykła Rossya od naydawniëjszych lat widzieć w każdym czasie gorliwość, i pracę wszelkiego rodzaju obficie od Tronu Przodków NASZYCH nagradzane, godnościami czdabiane, i osobliwými dystryngcjami zaszczytowane. Oczywiście na to dowody znaydują się w naydawniëjszych pokoleniach Imion NASZEGO wierno-ukochanego Rossyjskiego szlachestwa, które będąc gotowe zawsze stawać za wiarę, i oycyznę, i znosić wszelki ciężar nayważniëjszëy posługi Krajowi i MONARSZE, przy tym, krwi swojey i życia azardem nabywało dla siebie ziemskiego mienia, z niego utrzymywało się, a pomnażając zasług publicznych otrzymywało na koniec w nagrodę od naywyższëy władzy one ziemskie mienia na dziedziczny dla siebie, i swego potomstwa majątek.

Nabyte przez służbę i za osobliwszą usługę odebrane za nagrodę mnjątki, należało się, jako i sprawiedliwa rzecz jest, aby zostawały naybardziëy w ręku tych pokoleń NASZEGO Szlachestwa, które od początków powstającego Państwa, aż do dni NASZYCH naliczyć mogą znaczniëjszy poczet chwalebnych Przodków swoich, Mężów rozumnych, umięjetnych, walecznych, niespracowanych trudem, z nieporuszoną gorliwością wielokrotnie i rozmaicie na wojnie byłych, i w różnych zdarzeniach zawsze przeciw wnetrznych i zewnetrznych nieprzyjacioł o cześć i całość wiary, oycyzny, i MONARCHY swojego stojących. Ale czyż jeden tylko w nabytym majątku ma bydź dowód starożytności ich zasług, i otrzymanych za one nagrod? I owszem pochwalne listy piërwëy dawane były same jedne, potym przy nieruchomym majątku. One są drogie pamiątki, świadećstwa nayoczywistsze chwalebnych

A

и честь прямо любящей душѣ. Прямо же честлюбивыя души отъ самой древности, гдѣ многочисленнѣе, какъ не между Россійскимъ дворянствомъ обрѣшались? Не ихъ ли обязательства утверждались за неустойку единымъ спыдомъ? ибо спыдъ и поношеніе благороднымъ и честь любящимъ душамъ представлялись наипягостнѣйшимъ наказаніемъ; хвала же и опличность лучшею наградою. Образъ мысли таковой и соединенное съ онымъ умствованіе пребывали по умноженіи заслугъ соразмѣрно тому и съ печеніемъ времени и переменною обычаевъ опличія и опличностей изобильно. За похвальными и жалованными грамотами на память всякаго рода слѣдовали гербы, дипломы на достоинства, папены на чины совокупно съ наружными украшеніями. Въ честь добродѣтелямъ и заслугамъ установлены Всероссійскіе Кавалерскіе ордены, какъ вообще надписи свидѣтельствующыя. Орденъ Святаго Апостола Андрея Первозваннаго: за вѣру и вѣрность. Святыя Великомученицы Екашерины: за любовь и опечесство. Святаго Благовѣрнаго Князя Александра Невскаго: за труды и опечесство. И уже во днѣхъ НАШИХъ служба и храбрость начальствующихъ Россійскихъ воиновъ побудили НАСЪ опличать побѣдителей знаками установавленнаго для таковыхъ ордена Великаго Побѣдоносца Георгія; и учредить такъ же орденъ Святаго Равно-апостольнаго Князя Владимира въ награжденіе трудовъ въ военномъ и гражданскомъ званіи, приносящихъ общую пользу, честь и славу.

Къ вамъ обращаемъ НАШЕ слово достойно знаменующееся побѣдительнымъ орденомъ! Васъ хвалимъ, о Потомки! достойные предковъ своихъ. Сѣи были основа величества Россіи, вы силу и славу опечесства совершили шестиплѣтными не прерывными побѣдами въ Европѣ, Азій, Африкѣ, на сухомъ пущи въ Молдавіи, Бессарабіи, Валахіи, за Дунаемъ, въ горахъ Балканскихъ, въ Крыму и въ Грузіи; на морѣ же, въ Мореи, въ Архипелагѣ, Чесмѣ, Мешелинѣ, Лемносѣ, Негрепоннѣ, Пашросѣ, Египтѣ, на Азовскомъ и Черномъ моряхъ,

bnych czynności, za którymi szła chwała, jako dar **naycen-**
 nieyszy dla szlachetnéy, a honor prawdziwie kochającéy duszy.
 Prawdziwie zaś honor kochające dusze, gdzie z **naydawnieyszéy**
 starożytności w **mnoższyć** liczbie znajdować się mogły jeżeli nie
 między **Rossyjską Szlachtą?** alboż nie między niemi wzajemne o-
 bowiązania się gruntowały się w przypadku niedotrzymania na je-
 dnym tylko warunku wstydu? gdyż wstyd i hańba lubiącym ho-
 nor dalszom zdawały się być **naysurowszą** kaźnią, jako też prze-
 ciwnie chwała, i zaszczyt **naywiększą** nagrodą. Takowy myślenia
 sposób, i nieodłączne od onego rozumowanie, wymagały konie-
 cznie w miarę pomnożonych zasług, stołownie oraz do odmiany
 czałów i zwyczajów, większey obfitości honorów, zaszczytów i
 dystynkcyi. Po listach pochwalnych, i przywilejach na pamiątkę
 każdego rodu, następowały herby, dyplomata na dostojenstwa, i
 paten'y na urzędy, wraz ze zwierchniemi ozdobami. Dla uwiel-
 bienia cnot, i zasług ustanowione są **Rossyjskie Kawalerskie Or-**
dery, jako o tym same napisy ich wyraźnie świadczą. Order S.
 Jędrzeja **naypiérwéy** powołanego **Apostoła**: za wiarę i wierność.
 Świętęy **Męczenniczki Katararzyny**: za miłość i Ojczyznę. S.
 S. **Prawowiernego Xiążęcia Alexandra Newskiego**: za pracę
 i Ojczyznę. I za dni dopiero naszych służba, i męstwo **Wodzów**
NASZEGO woyska pobudziły **NAS** do zaszczycenia **Zwycięzców**,
 znakami ustanowionego przez **NAS** dla wojennych ludzi **Orderu**
Wielkiego Zwycięzcy Ierzego, iako też do ustanowienia podob-
 nież **Orderu S. Równo-Apostolskiego Xiążęcia Włodzimirza** w
 nagrodę poniesionych prac, w woyskowym i cywilnym powołaniu
 przynosiących powszechności pożytek, honor, i sławę.

Do Was obracamy mowę **NASZĘ**, którzyście się chwalebnie
 ozdobili zwyciężkim **Orderem**! Wam przyznajemy chwałę, godne
 potomki zacnych **Przodków**! Oni położyli grunt wielkości **Rossyi**;
 Wyście dokonali budowę potęgi, i sławy **Ojczyzny** walzëy sze-
 ścioletniemi bez przerwy zwycięstwami w **Europie**, **Azyi**, **Afry-**
ce, na lądzie w **Mołdawii**, **Bessarabii**, **Wołoszech**, za **Dunajem**,
 w **górach Balkańskich**, w **Krymie**, i w **Gruzii**. Na morzu zaś w
Morei, w **Archipelagu**, w **Cześmie**, **Metelinie**, **Lemnie**, **Negro-**
A 2
poncie,

рыхъ, на рѣкахъ Днѣпрѣ и по великому теченію дуная.

Удивительны безъ сомнѣнія будутъ потомкамъ сіи многочисленныя побѣды по краямъ вселенныя; но вѣчная слава заключеннаго въ Болгаріи въ спану НАШИХЪ войскъ при Кучюкь-Канарджи мира Іюля 10 дня 1774 года предводительствовавшимъ первую НАШУ Армію Генераломъ-Фельдмаршаломъ Графомъ Пепромъ Александровичемъ Румянцовымъ, проименованнымъ отъ НАСЪ по сей войнѣ Задунайскимъ, съ Турецкимъ Верховнымъ Визиремъ, поставивъ удостовѣреніе о бышій оныхъ выше забвенія и сомнительности.

Сей драгоценный миръ постановленіями своими доказывающей и прекратившій побѣдительную войну, доставилъ по желанію НАШЕМУ великія выгоды Россіи, и отверзъ путь къ вождѣннымъ предмѣшамъ пользу и могущество оныя усиливающимъ.

Отъ блага войною спяжаннаго колико разпространяется полза Государства, доказываетъ уже то безкровопролитное прибрѣтеніе Скипепру НАШЕМУ Херсоня Таврическаго и Кубани, одержанное 8 Апрѣля 1783 года ревнительнымъ подвигомъ НАШЕГО Генерала Фельдмаршала Князя Григорья Александровича Пошемкина, копорой удовлетворяя НАШЕМУ повелѣнію, благоразумною предпримчивостію своею явилъ ошличную и навсегда незабвенную заслугу предъ НАМИ и Отечествомъ.

Кромѣ выгодъ отъ вѣнвей торговли, мореплаванія на Черномъ морѣ, и той прибыли, что приноситъ земля сама по себѣ всякимъ плодородіемъ изобилующая, всеконечно почувствуетъ всякъ Россіянинъ сугубое ушѣшеніе въ душѣ своей, представя спрану сію во времена Владимира, когда Князь сей просвѣтившися въ оной самъ крещеніемъ святымъ, принесъ ошпуда спасительную Христіанскую вѣру во всю Рос-

poncie, Patrosie, Egipcie, na Azowskim, i czarnym Morzach,
na Rzekach Dnieprze, i széroko płynącym Dunaju.

Dziwić się będą zapewne potomne wiéki tym wielolicznym
zwycięstwom na kraiach ziemnych odniésionym, ale wieczna sła-
wa zawartego w Bulgaryi w obozie woysk NASZYCH przy
Kuczuk Kanardży pokoju, 1774. roku dnia 10. Lipca, przez
Główno kommanderuiącego piérwszą Armiją NASZĄ Feldmar-
szałka Naszego Grafa Piotra Alexandrowicza Rumiancowa, na-
zwaného od NAS po téy wojnie Zadunayskim, z Tureckim
nawyższym Wezyrem, ugruntuie wiarę tych zwycięstw wyżéj
wszelkiéj wątpliwości, i zapomniénia.

Ten drugi pokóy w punktach swoich i dowodzący, i koń-
czący zwycięską wojnę, przyniosł według żądania NASZEGO
wielkie dla Rosyi dobrodziejstwa, i stworzył drogę do zbawien-
nych zamiarów, dobro, i moc IMPERYI NASZEY pomnażają-
cych.

Jak wiele zyskuie Państwo Nasze na usuniętych wojną za-
wadach, a dobrodziejstwach nabytych, dowodzi już tego przy-
łączenie bez rozlewu krwi do dziérżawy NASZEY Chersonezu
Tauryckiego, i Kubani, uskutecznione dzielnym staraniem NA-
SZEGO Feldmarszałka Xięcia Potemkina, który czyniąc zado-
ść w tym woli NASZEY, rostopnym swoim ułożeniem i wy-
konaniem okazał niepospolitą, i wiekami niezapomnioną usługę
przed nami i Ojczyzną.

Krom wygod od części handlowych, Marynarstwa na mó-
rzu czarnym, i tego zysku, któren niesie ziemia ława przez się
we wszelkie urodzaje obfita, każdy Rosyjanin poczuje bez wątpie-
nia obfitą w sercu swoim radość, skoro wspomni na one czasy,
gdy w kraju onym Włodzimierz Wielki oświeciwszy się łam
światłem Krztu S. przyniosł z tamtąd zbawienną Chrześcijańską
Wiarę do całej Rosyi; skoro także rozważać zechce od czasów
starożytnych, aż do dni NASZYCH, jako Królestwo, i Narod
ten,

Россію; и воспоминая при томъ отъ древности до НАШИХЪ временъ, колико царство и народъ сей учинившійся нынѣ Россіи подвластнымъ, бѣдоносными нашесловіями раздирали Ошечество, опустошеніями нарушая покой его; но шеперь подтвергнушій во область НАШУ, обратился съ помощію Божіею шомъ край вмѣсто прежняго вреда въ источникъ пользы.

Съ новыми выгодами и приращеніемъ НАШЕЙ Имперіи, когда пользуемся всякою внутреннею и внешнею повсюду пишиною, МЫ подвигъ свой вяще и вяще устремляемъ къ непрерывному упражненію доставить НАШИМЪ вѣрно-подданнымъ во всѣхъ нужныхъ частяхъ внутренняго Государственнаго управленія швердыя и прочныя поспановленія ко умноженію благополучія и порядка на будущія времена; и для того вопервыхъ дозшойно находимъ простерти МАШЕ попеченіе къ НАШЕМУ вѣрнолюбезному подданному Россійскому дворянству, имѣя въ памяти вышесказанныя его заслуги, ревность, усердіе, и непоколебимую вѣрность Самодержцамъ Всероссійскимъ, НАМЪ самимъ и Престолу НАШЕМУ оказанныя въ наисмушнѣйшія времена, какъ въ войнѣ, такъ и посредѣ мира. А подражая примѣрамъ правосудія, милосердія и милоспи въ Бозѣ почивающихъ Россійскій Престоль украсившихъ и прославившихъ предковъ НАШИХЪ, и подвижмы будучи собственною НАШЕЮ Матернею лубовію и опличною признашельностію къ Россійскому дворянству, по благоразсужденію и изволенію НАШЕМУ ИМПЕРАТОРСКОМУ повелѣваемъ, объявляемъ, поспановляемъ и ушверждаемъ въ память родовъ для пользы Россійскаго дворянства, службы НАШЕЙ и Имперіи слѣдующія спашья на вѣчныя времена и непоколебимо.

ten, który się dziś stał Rosyjskim poddanym gorzkiemi napadnieniami rozdziérali łono oyczyzny, odéymując bezpieczeństwo, a panosząc spustoszenie; jako, mówię, ten kray dzierzawy teraz część NASZEY, za pomocą łaski Bożey stał się źródłem pożytków dla NAS, bywşy wprzód narzędziem nieszczęścia.

Przy nowych więc wygodach, i rozszerzeniu granic Imperyi, ciesząc się ze wszelkiéy wnetrznéy, i zewnetrznéy spokojności MY starania NASZE bardziéy a bardziéy natężamy w nieprzerwanéy pracy o opatrzenie Wierno - poddanych NASZYCH we wszystkich częściach kraiówego wnetrzného urzędzenia statemi, i gruntownemi ustawami ku pomnożeniu szczęścia, i porządku w czasy potomne. I dla tego naprzód sądziemy byđ rzeczą słuszną rościagnąć opiekę NASZĄ, ku wierno-ukochanéy NAM, poddanéy Rosyjskiéy Szlachcie, mając na pamięci rzeczony wyżey tego stanu zaślugi, przywiązanie, gorliwość, i nieporuszoną wierność Samo władcom Coło Rosyjskim, NAM Samym, i Tronowi NASZEMU, okazane w naysławilşzych czasách, tak na wojnie, iako i w pokoiu; a naśladowiac przykłady sprawiedliwości, miłosierdzia, i dobroci spoczywających w Bogu przadków NASZYCH, którzy Tron Rosyjski ozdobili, i uwielbili będąc ku temu pobudzeni własną NASZĄ Maciérzynką miłością, i wdzięcznością osobliwą dla Rosyjskiéy szlachty, z dobréy chęci rozważagi, i woli NASZEY IMPERATORSKIEY, rozkazujemy, czyniemy wiadomo, postanawiamy, i nadaiemy w potomną pamięć przyszłych pokoleń, ku pożytkowi Rosyjskiéy Szlachty, służby NASZEY, i Imperyi następujące punkta na wieczne czasy, i nieodzownie.

А.

О ЛИЧНЫХЪ ПРЕИМУЩЕСТВАХЪ ДВОРЯНЪ.

1. Что есть благородное дворянское достоинство.
2. Благородное дворянское достоинство наследственно есть.
3. Дворянинъ сообщаетъ дворянское достоинство женѣ своей.
4. Дворянинъ сообщаетъ дворянское достоинство дѣтямъ своимъ наследственно.
5. Какъ теряется дворянское достоинство.
6. Пресупленія разрушающія дворянское достоинство.
7. О дворянкѣ вышедшей замужъ за недворянина.
8. Безъ суда благороднаго не лишать дворянства.
9. Чести.
10. Жизни.
11. Имѣнія.
12. Благородные судяся дворянскимъ судомъ.
13. Дворянина не лишитъ дворянства, или чести, или жизни безъ Сената и конфирмаціи ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА.
14. О уничтоженіи преступленій, кои десять лѣтъ остались безъ производства.
15. Благородные извѣмлются отъ тѣлеснаго наказанія.
16. Какъ поступать съ дворянами въ нижнихъ чинахъ войскъ служащими.
17. Подтвержденіе дворянской вольности и свободы.
18. Подтвержденіе дозволенія продолжать службу, или просить увольненія отъ оной.
19. Подтвержденіе дозволенія вступать въ службы союзныхъ державъ и ѣздить въ чужіе края.
20. О позывѣ дворянства.
21. Право благороднаго писаться помѣщикомъ и вотчинникомъ своихъ помѣстій и вотчинъ.

REGESTR PARAGRAFOW, I PUNKTOW.

A.

O OSOBISTYCH PREROGATYWACH SZLACHTY.

1. Na czym zależy zaszczyt rodowitości Szlacheckiej.
2. Zaszczyt ten jest dziedziczny.
3. Szlachcic komunikuje zaszczyt szlacheństwa żenie swojey.
4. Szlachcic komunikuje dzieciom swoim zaszczyt szlacheństwý rodowitości dziedzicznie.
5. Jak traci się dostojność szlachecka.
6. Wykroczenia naruszające zasady szlacheństwa.
7. O szlachciance wyszlęj za mąż za nie szlachcica.
8. Bez sądu szlachcicowi nie brać szlacheństwa.
9. Honoru.
10. Gardła.
11. Majątku.
12. Szlachta rosprawia się u szlacheckiego sądu.
13. Szlachcicowi nie brać szlacheństwa, honoru, i życia, bez Senatu i konfirmacyi IMPERATORSKIEY.
14. O zapomnieniu wykroczenia przez dzień lat nieprozekwanego.
15. Szlachta wymuje się od kar cielesnych.
16. Jak postępować ze szlachtą służącą w niższych rangach w woysku.
17. Potwierdzenie szlacheckiej wolności, swobody.
18. Potwierdzenie wolności służenia, lub proszenia uwolnienia.
19. Potwierdzenie pozwolenia wstępować w służbę sprzymierzonych Państw, i jeździć do cudzych krajów.
20. O zawołaniu szlachty.
21. Prawo szlachcica, pisać się possessorem swoich possessyi, i dziećmiem swoich dóbr.
22. Prawo pierwszego nabywcy majątku.
23. Dziedziczny majątek nie konfiskuje się za występki.

22. Право первого приобретателя.
23. Наслѣдственное имѣніе да не конфискуется за преступленіе.
24. Запрещеніе о самовольномъ или насильномъ опнытіи, или разореніи имѣнія благороднаго.
25. О разбираниі дѣлъ благородныхъ въ судебныхъ мѣстахъ.
26. Подтвержденіе права покупать деревни.
27. Подтвержденіе права опшомъ продавашь деревенское производство.
28. Благородные имѣютъ фабрики и заводы по деревнямъ.
29. Благороднымъ дозволяется заводить мѣстечки.
30. Благородные имѣютъ дома по городамъ.
31. О городскомъ правѣ.
32. Благородные могутъ опшомъ продавать, что у кого родится, и имѣютъ фабрики, рукодѣлія и всякіе заводы.
33. Подтвержденіе права на всѣ сокровенныя въ нѣдрахъ земли минералы, произрашенія и воды.
34. Подтвержденіе права на лѣса распушія въ дворянскихъ дачахъ для свободнаго ихъ употребленія.
35. Домъ помѣщичей свободенъ отъ постоя.
36. Благородной изъемлется отъ личныхъ податей.

Б.

О СОБРАНИИ ДВОРЯНЪ, УСТАНОВЛЕНІИ ОБЩЕСТВА ДВОРЯНСКАГО ВЪ ГУБЕРНІИ И О ВЫГОДАХЪ ДВОРЯНСКАГО ОБЩЕСТВА.

37. О дозволеніи собираться дворянамъ и о составленіи дворянскаго общества въ губерніи.
38. О собраніи дворянства въ губерніи всякіе при года.
39. О выборѣ губернскаго Предводителя дворянства въ губерніи.
40. Уѣздный Предводитель выбирается дворянствомъ.
41. Верхняго Земскаго суда и Совѣснаго суда дворянскіе Засѣдатели выбираются дворянствомъ.

24. Zakaz samowolnego, czyli gwałtownego odjęcia szlachcicowi majątku, lub onego pustoszenia.
25. O rozpoznaniu spraw szlacheckich w sądowych miéyscach.
26. Potwierdza się prawo kupować wsię.
27. Potwierdzenie prawa przedawania ogółem produktu wieýskie.
28. Szlachta może mieć po wsiach fabryki i zaprowadzenia.
29. Szlachcie dozwala się zaprowadzać miasteczka.
30. Szlachta może mieć domy w miastach.
31. O miéyskim prawie.
32. Szlachta sprzedaje towar ogółem, jaki się u kogo rodzi, i miéwa fabryki, rąkodzięła, i wszelkie zaprowadzenia.
33. Potwierdza się prawo na wżyskie ukryte w ziemi metale, rośliny i wody.
34. Potwierdza się prawo na lasy rosnące w ich dobrach z wolnym ich użyciem.
35. Dom obywatelski na wsi wolny od kwaterunku.
36. Szlachcie nie płaci osobistego podatku.

B.

O ZBIERANIU SIĘ SZLACHTY, O USTANOWIENIU ZGROMADZENIA W GUBERNII, I O DOBRODZIEYSTWACH ZGROMADZENIA SZLACHECKIEGO.

37. O wolności zbierania się szlachty, i uformowania zgromadzenia szlacheckiego w każdéy gubernii.
38. O zbieraniu się szlachty w gubernii co lat trzy.
39. O wyborze Marszałka gubernskiego w gubernii dla szlachty.
40. Powiatowy Marszałek wybiera się od szlachty.
41. Wyższego ziemskiego Sądu i Sądu sumiennego Zasiadający szlacheccy, wybierają się od szlachty.

42. О выборѣ дворянствомъ Засѣдателей въ суды изъ дворянъ на мѣстѣ живущихъ.
43. Уѣздной судья и Земской Исправникъ избираются дворянствомъ.
44. Засѣдатели уѣзднаго суда и дворянскіе Засѣдатели нижняго Земскаго суда избираются дворянствомъ, и прочіе.
45. О дозволеніи представивъ къ баллотированію кандидатовъ.
46. Собранію дворянскому какъ поступать со предложеніями.
47. О представленіи общеспвенныхъ нуждъ и пользъ.
48. Подтвержденіе дозволенія дѣлать представленія и жалобы чрезъ дворянскихъ депутатовъ.
49. Запрещеніе о дѣланіи положеній въ противность законамъ, и требованій въ нарушеніи узаконеній.
50. О домѣ для собранія дворянства въ губернскомъ городѣ.
51. Дворянство имѣетъ архиву.
52. Дворянство имѣетъ печать.
53. Дворянство имѣетъ Секретаря.
54. Дворянство имѣетъ особую казну.
55. Личное преступленіе дворянина не взыскивать на дворянствѣ вообще.
56. Дворянство въ судѣ защищается спрянчимъ.
57. Дворянство не брать подъ стражу.
58. Какія дѣла принадлежатъ до верхняго Земскаго суда.
59. Учреждается дворянская Опекѣ.
60. О присутствующихъ въ дворянской Опекѣ.
61. Дворянской Опекѣ поручается ропеченіе о вдовахъ и сиротахъ и имѣніи и дѣлахъ ихъ.
62. Не выбирать дворянина имѣющаго ниже ста рублей доходу съ деревень и моложе двадцати пяти лѣтъ.
63. Дворянинъ безпомѣстной голоса не имѣетъ.
64. Неслужащіе и недослужившіеся до Оберъ-Офицераго чина въ собраніи дворянства ни сидѣть, ни голоса имѣть, ни выбраны бытъ не могутъ.

42. O wyborze szlacheckich Zasiadających do sądów ze szlachty na miéyscu znajdujący się.
43. Sędzia powiatowy, i ziemski Sprawnik, wybierają się od szlachty.
44. Zasiadający powiatowego sądu, i niższego ziemskiego sądu wybierają się od szlachty, i t. d.
45. O dozwoleniu podania Kandydatów do krótkowania.
46. Zgromadzenie Szlacheckie. jak postępuje z przełożeniami.
47. O przedstawieniu powszechnych potrzeb, i pożytków.
48. Potwierdzenie dozwolenia remontowania, i skarżenia się przez Deputowanych szlacheckich.
49. Zabrania się czynić postanowienie przeciwne prawom, i domagać się naruszenia praw
50. O domie dla zgromadzenia szlacheckiego w guberskim mieście.
51. Szlachectwo ma archiwum.
52. Szlachectwo ma pieczęć.
53. Szlachectwo ma Sekretarza.
54. Szlachectwo ma osobną kasę.
55. Osobistey winy szlachcica nieposzukiwać na zgromadzeniu.
56. Zgromadzenie szlacheckie u sądu sprawuje się przez Adwokata.
57. Szlacheckie zgromadzenie nie bierze się pod straż.
58. Jakie sprawy należą do wyższego ziemskiego Sądu.
59. Ustanawia się szlachecka opieka.
60. O Zasiadających w szlacheckiej opiece.
61. Szlacheckiej opiece porucza się staranie, o wdowach, i sierotach, tudzież o majątku i sprawach ich.
62. Niewybierać na urzędy szlachcica mającego dochodu mniej sta rublów, i wieku mniej dwudziestu pięci lat.
63. Szlachcic nie possessyonat głosu nie ma.
64. Którzy nie służyli, i nie dosłużyli się do Ober-Officerskiej rangi, w zgromadzeniu szlacheckim siedzieć, mieć głosu, i wybranemi byź nie mogą.

65. О изключеніи за явной порокѣ изъ собранія дворянства.
66. Въ каждой губерніи составишь родословную дворянскую книгу.
67. О выборѣ съ уѣзда депутата для составленія дворянской родословной книги.
68. Въ родословную книгу внести имена дворянѣ, имѣніемъ въ той губерніи владѣющихъ.
69. Кто не внесенъ въ дворянскую книгу, тотъ не принадлежитъ до общества дворянскаго той губерніи.
70. О правѣ присутствовать при собраніи дворянства.
71. О жалованной грамотѣ.

В.

НАСТАВЛЕНІЕ ДЛЯ СОЧИНЕНІЯ И ПРОДОЛЖЕНІЯ ДВО- РЯНСКОЙ РОДОСЛОВНОЙ КНИГИ ВЪ НАМѢСТНИ- ЧЕСТВѢ.

72. О сочиненіи дворянскаго списка уѣзднымъ Предводителемъ.
73. Форма списка дворянскаго рода.
74. Уѣздный Предводитель списокъ доставишь губернскому Предводителю.
75. Губернской Предводитель съ депутатами составишь имѣнь родословную книгу.
76. О шести частяхъ родословной книги.
77. Дѣйствительное дворянство.
Толкованіе.
Изъясненіе.
78. Военное дворянство.
Толкованіе.
Имянной указъ 1721 года, Генваря 16.
79. Осмикласное дворянство.
Толкованіе.
Табель о рангахъ 1722 года Генваря 24 дня, пунктъ 11.

65. O ruszeniu ze zgromadzenia szlachcica za jawne wykroczenie.
66. W każdéj gubernii ułożyć księgę szlacheckich rodowitości.
67. O wyborze Deputata z powiatu dla ułożenia szlacheckiej księgi.
68. Do księgi szlacheckiej wnosić imiona szlachty possessye mającój.
69. Kto niepomieszczony w księdze szlacheckiej, ten nie należy do zgromadzenia szlacheckiego téj gubernii.
70. O prawie znajdowania się na zgromadzeniach szlacheckich.
71. O przywileju.

C

INSTRUKCYA DO UŁOZENIA, I KONTYNUOWANIA
KSIĘGI SZLACHECKICH RODOWITOSCI W NAMIE-
SNICTWIE.

72. O ułożeniu rejestru szlachty przez Powiatowego Marszałka.
73. Wzór rejestru Imion szlachty.
74. Powiatowy Marszałek odsyła rejestr Marszałkowi gubernskiemu.
75. Gubernski Marszałek z Deputatami ułożyć mają księgę szlachecką.
76. O sześciu częściach księgi szlacheckiej.
77. Aktualna szlachta.
    Objaśnienie.
    Objaśnienie drugie.
78. Wojenna szlachta.
    Objaśnienie.
Ukaz Imienny 1721 roku, Stycznia 16 dnia.
79. Szlachta ósméj klasy.
    Objaśnienie.
    Tablica o rangach 1722 roku, Stycznia 24, punkt 11.

80. Иностранные роды.
Толкованіе.
81. Тишулами опличенные роды.
Толкованіе.
82. Древнее дворянство.
Толкованіе.
83. Запрещеніе о внесеніи въ родословную книгу рода безъ доказательства дворянскаго достоинства.
84. Всякой родъ представивъ доказательства или въ подлинникъ, или засвидѣтельствованною копіею.
85. О разсмотрѣніи доказательствъ, о единогласіи, или когда двѣ прети голосовъ за, или противу доказательства, и о грамотѣ, что родъ внесенъ въ родословную книгу.
86. О внесеніи денегъ въ дворянскую казну при записаніи рода въ родословную книгу.
87. Въ случаѣ неудовольствія просить въ Герольдіи.
88. О прочтеніи родословной книги собранію дворянскому.
89. Родословную книгу хранить въ архивъ собранія дворянства, одну копію въ архивъ губернскаго Правленія, а другую копію въ Герольдіи.
90. О продолженіи родословной книги.

Г.

ДОКАЗАТЕЛЬСТВА БЛАГОРОДСТВА.

91. О доказательствахъ благородства.
92. Неопровергаемые доказательства благородства.
  - 1.) Дипломы.
  - 2.) Гербы.
  - 3.) Патенты на чины, къ коимъ дворянство соединено.
  - 4.) Россійскіе Капалерскіе ордены.
  - 5.) Жалованныя или похвальные грамоты.
  - 6.) Указы на земли и деревни.

80. Zagraniczne familije.
Objaśnienie.
81. Tytułami dystrygujące się familije.
Objaśnienie.
82. Starożytna Szlachta.
Objaśnienie.
83. Zabrania się wnosić do księgi Szlacheckiej familii, która nie-
okaże dowodów szlacheństwa swego.
84. Każda familija okaże dowody w oryginale, lub w kopii za-
świadczoney sądownie.
85. O rozpoznaniu dowodów, o jednomyślności, lub kiedy dwie
części głosów przeciw, lub za dowodami, i o patencie, iż imię
wniesione w księgę szlachecką.
86. O wniesieniu pieniędzy do kasy szlacheckiej przy zapisaniu
imięcia do księgi szlacheckiej.
87. W przypadku niekontentowania się skarżyć się w geroldyi.
88. O przeczytaniu księgi szlacheckiej zgromadzeniu szlacheckiemu.
89. Księga szlachecka ma być konserwowana w archiwie szla-
checkiego zgromadzenia, kopija jedna w archiwie rządu gu-
berńskiego, druga w geroldyi.
90. O kontynuacyi księgi szlacheckiej.

D.

DOWODY SZLACHECTWA.

91. O dowodach szlacheństwa.
92. Niewątpliwe dowody szlacheństwa.
- 1.) *Diplomata.*
- 2.) *Herby.*
- 3.) *Patenty na rangi, do których przywiązane szlacheństwo.*
- 4.) *Rosyjskie Ordery.*
- 5.) *Przywilejy lub listy pochwalne.*
- 6.) *Ukazy na wśie, i grunta.*

- 7.) По дпорянской службѣ помѣстья.
- 8.) Указы и грамоты на потчины.
- 9.) Указы и грамоты на потчины и деретни, хотя бы пыбыли изъ рода.
- 10.) Указы, наказы и грамоты данныя дпорянину.
- 11.) Дпорянская служба предкопѣ.
- 12.) Благородная жизнь, состояніе и служба отца и дѣда.
- 13.) Кулчія, закладныя и проч.
- 14.) Отецъ и дѣдъ пладѣли деретнями.
- 15.) Поколенныя и наслѣдственныя, указы съ доказательстнами.
- Указы приложенныя къ родослопной книгѣ.
- 16.) При изтресленіи преднаго Государстпу мѣстничества, какіе дпорянскіе роды и старинныя службы поцелѣно писать въ родослопную книгу.
- 17.) Какъ поступать съ тѣми родами, кои причтутся къ родослопнымъ людямъ.
- 18.) Резолюція 1721 года Ноября 19 числа на докладъ отъ Синода.

О дпорянствѣ архіерейскихъ дѣтяхъ боярскихъ, которые отъ шляхетства считая отъ дѣда.

- 19.) Табель о рангахъ 1722 года Геннаря 24 дня, 15 пунктѣ. Дпорянство поинскихъ чинопѣ, кои до Оберъ-Офицерства до-служатся.

Толкованіе.

Что есть личное дпорянство.

Примѣчаніе.

Личное дпорянство не поноситъ въ родослопную книгу.

Постановленіе.

- 20.) О личномъ дпорянствѣ.

- 21.) Имянной указъ 1724 года Геннаря 31 числа.

Секретарямъ быть изъ шляхетства, людьяческаго же чина за знатныя заслуги производить въ Секретари и дать шляхетство противу Пралорщика.

Толкованіе.

Та-

- 7.) Posiadanie dóbr za służbę szlachecką.
8.) Ukazy i przywileje na dobra.
9.) Ukazy i przywileje na dobra i wsie, chociażby one nie były w
posseksyi tego imienia.
10.) Ukazy, nakazy, i patenty dane szlachcicom.
11.) Służba szlachecka Przodków.
12.) Życie szlachetne, stan i służba oycy i dziada.
13.) Kupie, zastawy, i t. d.
14.) Ociec i dziad mieli gruntowe posseksye.
15.) Z pokoleń, i dziedzictw.

Ukazy z dowodami.

Ukazy przyłączone do księgi szlacheckiej.

- 16.) Przy zniesieniu szkodliwych państwu miłośnictw, czyli sporów
o miłośca jakie szlacheckie domy i starożytne służby kazano
wpisać w księgę rodowitości szlacheckich.
17.) Jak postępować z temi familijami, które się przyznają, i przy-
piszą do rodowitej szlachty.
18.) Rezolucya 1721 roku Listopada 19. na zapytanie Synodu.
O szlacheństwie Arcykapłańskich dzieci bojarских, którzy ze szla-
chty, rachując od dziada.
19.) Tablica o rangach 1722 roku Stycznia 24 dnia, punkt 15.
Szlacheństwo wojennych ludzi będących w rangach, którzy do
Ober-Oficerskiej rangi dosłużyli się.

Objaśnienie.

Co jest osobiste szlacheństwo.

Uwaga.

Osobiste szlacheństwo nie wnosi się do księgi rodowitości szlacheckich.

Ustanowienie.

- 20.) O osobistym szlacheństwie.

- 21.) Imienny ukaz 1724 roku 31 Stycznia.

Sekretarze mają być ze szlachty; Kancelarzyów zaś nie szlachtę
za znaczne usługi czynić Sekretarzami, i dać szlacheństwo jako
Chorążym.

Objaśnienie.

Табель о рангахъ 1722 года Генваря 24 дня, конецъ 15 пункта.

Имяной указъ 1724 года Генваря 21 числа.

Какъ потомкамъ личнаго дворянства получать дѣйствительное
дворянство.

22.) Табель о рангахъ 1722 года Генваря 24 дня, конецъ 16.
пункта.

Какъ чужестраннымъ доказать свое дворянство.

Tablica o rangach 1722 roku, Stycznia 24 koniec 15 punktu.

Imienny ukaz 1724 roku Stycznia 21.

Jak potomstwo osobistey szlachty otrzymać może szlacheństwo aktual-
ne.

22.) Tablica o rangach 1722 roku Stycznia 24. koniec 16 punktu.

Jak cudzoziemcy mają dowodzić swego szlacheństwa.

А.

О ЛИЧНЫХЪ ПРЕИМУЩЕСТВАХЪ
ДВОРЯНЪ.

1.

Что есть благо-
родное дворянское
достоинство.

Дворянское названіе есть слѣдствіе
изтекающее отъ качества и доброди-
тели начальствовавшихъ въ древности
мужей, отличившихъ себя заслугами, чемъ
обращая самую службу въ достоинство,
приобрѣли потомству своему нарицаніе
благородное.

2.

Благородное дво-
рянское достоин-
ство наследствен-
но есть.

Не токмо Имперіи и Престолу полез-
но, но и справедливо есть, чтобъ благо-
роднаго дворянства почтительное со-
стояніе сохранялось и утверждалось не-
поколебимо и ненарушимо; и для того
изъ спари, нынѣ да и пребудетъ на вѣ-
ки благородное дворянское достоинство
неопъемяемо, наследственно и потом-
ственно тѣмъ честнымъ родамъ, кои
онымъ пользуются, и слѣдственно,

3.

Дворянинъ сооб-
щаетъ дворянское
достоинство женѣ
своей.

Дворянинъ сообщаетъ дворянское до-
стоинство женѣ своей.

A.

O OSOBISTYCH PREROGATYWACH
SZLACHTY.

1.

*Na czym zależy
zaszczyt rodowości
szlache-kię.*

Imię Szlachcica jest skutkiem pochodzącym od przymiotów i cnot pierwiastkowych w starożytności mężów, którzy się zalecili zasługami, tak, że samą służbę obracając dla siebie w dostojność, pozyskali potomstwu swemu imię dobre czyli szlachetnie urodzonego.

2.

*Zaszczyt ten jest
dziedziczny.*

Nietylko Imperyi i Tronowi pożyteczna rzecz jest, ale i sprawiedliwa, ażeby rodowitę Szlachty stan szanowny zachowywał się, i umacniał się nietknięcie, i nienaruszenie; i dla tego była od wieków, jest teraz, i ma być na zawsze dostojność Szlachecka nieodjęta, dziedziczna, i potomna tym zacnym imionom, które ona zaszczycają się, a zatem:

3.

*Szlachcic komu-
nikuie zaszczyt szla-
chectwa żenie swo-
jey.*

Szlachcic komunikuje zaszczyt Szlachectwa żenie swojej.

Szla-

4.

Дворянинъ сообщаетъ дворянское достоинство дѣтямъ своимъ наследственно.

Дворянинъ сообщаетъ дѣтямъ своимъ благородное дворянское достоинство наследственно.

5.

Какъ теряется дворянское достоинство.

Да не лишится дворянинъ, или дворянка дворянскаго достоинства, буде сами себя не лишили онаго преступленіемъ основаніямъ дворянскаго достоинства противнымъ.

6.

Преступленія разрушающія дворянское достоинство.

Преступленія основанія дворянскаго достоинства разрушающія и противныя суть слѣдующія: 1. Нарушеніе клятвы. 2. Измѣна. 3. Разбой. 4. Воровство всякаго рода. 5. Лживыя поспулки. 6. Преступленія, за кои по законамъ слѣдовать имѣетъ лишеніе чести и телесное наказаніе. 7. Буде доказано будетъ, что другихъ уговаривалъ, или научалъ подобныя преступленія учинить.

7.

О дворянѣ пышедшей замужъ за недворянина.

Но понеже дворянское достоинство не отбѣмлетъ, окромѣ преступленія: бракъ же есть честенъ и закономъ Божіимъ установленъ, и для того благородная дворянка, вышедши за мужъ за недворянина, да не лишится своего состоянія; но шужу и дѣтямъ не сообщаетъ она дворянства.

Безъ

4.

*Szlachcic kommu-
nikuje dzieciom swo-
im za szczyt szlache-
tnęj rodowitości
dziedzicznie.*

Szlachcic komunikuje dzieciom swoim
za szczyt szlacheckiej rodowitości dziedzic-
cznie.

5.

*Jak traci się do-
stojność szlactwa*

Niema być pozbawiony szlachcic, lub
Szlachcianka imienia szlacheckiego, chyba by
sami siebie pozbawili przez wykroczenie za-
sadom szlactwa przeciwne:

6.

*Wykroczenia na-
ruszające zasady
szlactwa.*

Wykroczenia naruszające zasady szlache-
ctwa, i przeciwne im, są następujące: 1. Na-
ruszenie przysięgi. 2. Zdrada. 3. Rozboje. 4.
Kradzież wszelkiego gatunku. 5. Szalbier-
skie postęпки. 6. Wykroczenia te, za które
prawa karać nakazują na cięle lub na hono-
rze, 7. Jeżeliby dowiedziono było, iż dru-
gich namawiał, lub nauczał podobne uczynić
przestępstwa.

7.

*O szlachciance wy-
sztej za mąż za nie-
szlachcica.*

Lecz ponieważ za szczyt Szlactwa nie-
odéymuje się bez wykroczenia, a zaś małżeń-
stwo jest godne czci, i prawem Boskim po-
stanowione; a za tym dobrze urodzona szla-
chcianka wychodząc za mąż za nieszlachcica,
nie ma tracić swojego stanu; wszakże mężo-
wi, i dzieciom nie komunikuje szlactwa.

D

Bez

8.

Безъ суда благороднаго не лишать дворянства.

Безъ суда да не лишится благородной дворянскаго достоинства.

9.

Чести.

Безъ суда да не лишится благородной чести.

10.

Жизни.

Безъ суда да не лишится благородной жизни.

11.

Имѣнія.

Безъ суда да не лишится благородной имѣнія.

12.

Благородные судятся дворянскимъ судомъ.

Да не судится благородной, окромѣ своими равными.

13.

Дворянина не лишать дворянства, или чести, или жизни безъ Сената и конфирмаціи ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА.

Дѣло благороднаго впаднаго въ уголовное преступленіе и по законамъ достойнаго лишенія дворянскаго достоинства, или чести, или жизни, да не вершится безъ внесенія въ Сенатъ и конфирмаціи ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА.

14.

О уничтоженіи преступлений, кои десять лѣтъ оста-

Всякаго рода преступленія (благороднаго,) коимъ десять лѣтъ прошло, и чрезъ шакое долгое время они не сдѣ-
лись

8.

*Bez sądu szlachci-
cowi nie brać szla-
chectwa.*

Bez sądu szlachcicowi nie ma być brane
szlachectwo.

9.

Honoru,

Bez sądu Szlachcicowi niema być brany
honor.

10.

Gardła.

Bez sądu Szlachcicowi nie ma być brane
gardło.

11.

Maiątku.

Bez sądu niebrać Szlachcicowi maiątku.

12.

*Szlachta sądzi się
sądem ze szlachty
złożonym*

Na Szlachcica sąd nie ma być składany
tylko z równych iemu.

13.

*Szlachcicowi nie
brać szlachectwa, ho-
noru, życia bez Se-
natu, i konfirmacyi
IMPERATOR-
SKIEY.*

Sprawa Szlachcica znalezionej w krymi-
nalnym występku, i podlegającego z przepi-
sów prawa karze gardłowej, lub na ciele lub
na honorze, lub na Szlachectwie, nie ma być
kończona bez wniesienia iey do Senatu, i kon-
firmacyi IMPERATORSKIEY,

14.

*O zapomnieniu wy-
kroczenia, przez
dziesięć lat nie pro-
zekwowanego.*

Wykroczenie wszelakie (Szlachcica) któ-
remu dziesięć lat minęło, i przez czas tak
długi nie było prosekwowane, i sądownie
wy-

лись безъ производ-
ства.

лись гласны, и по онымъ производ-
ства не было; всѣ таковыя дѣла повелѣ-
ваемъ опѣ нынѣ предать, естли гдѣ
объ нихъ взыскатели, истцы, или доно-
сители явяся, вѣчному забвенію.

15.

Благородные изъ-
емяются отъ тѣле-
снаго наказанія.

Тѣлесное наказаніе да не коснется до
благороднаго.

16.

Какъ поступать
съ дворянами въ
нижнихъ чинахъ
поискъ служащими.

Съ дворянами служащими въ нижнихъ
чинахъ НАШИХЪ войск поступать во
всѣхъ шпрафахъ такъ, какъ по НАШИМЪ
военнымъ правиламъ поступаетъ съ
Оберъ-Офицерскими чинами.

17.

Подтвержденіе
дворянской полно-
сти и споводы.

Подтверждаемъ на вѣчныя времена въ
потомственные роды Россійскому бла-
городному дворянству вольность и сво-
боду.

18.

Подтвержденіе
дозволенія продол-
жать службу, или
просить увольненія
отъ оной.

Подтверждаемъ благороднымъ находя-
щимся въ службѣ дозволеніе службу про-
должать и опѣ службы просить уволь-
ненія по сдѣланнымъ на шо правиламъ.

19.

Подтвержденіе до-
зволенья поступать

Подтверждаемъ благороднымъ дозво-
леніе вступать въ службы прочихъ Евро-
пѣ

wywiédzione, wszystkie takowe sprawy, ie-
śliby gdzie w onych znaleźli się instygujący,
powodowie, lub donosiciele, rozkazujemy
od dziś dnia podadź wiecznemu zapomnieniu.

15.

*Szlachta wymuie
się od kar cielesnych.*

Cieleśne ukaranie nie ma się tknąć Szla-
chcica.

16.

*Jak postępować ze
Szlachtą służącą w
niższych rangach w
woysku.*

Ze Szlachtą służącą w woysku NASZYM
w niższych stopniach, we wszelkich strafach
tak postępować, jako przepisano jest NA-
SZEMI wojennymi ustawami obchodzić się
z Ober-Officerami.

17.

*Potwierdzenie
Szlacheckiej wolno-
ści i swobody.*

Potwierdzamy na wieczne czasy w poto-
mne pokolenia Rosyjskiemu dobrze urodzo-
nemu Szlachectwu wolność, i swobodę.

18.

*Potwierdzenie wol-
ności służenia lub
droszenia o uwolnie-
nie.*

Potwierdzamy Szlachcie zostaiący w slu-
żbie wolność służenia dalej, lub prośzenia
o uwolnienie, zachowując przepisany na to
porządek.

19.

*Potwierdzenie po-
zwolenia wstępować*

Potwierdzamy szlachcie pozwolenie przyy-
mować wojenną służbę u innych Europej-
skich

въ службы союз-
ныхъ державъ и въ-
зидать въ чужіе краи.

пейскихъ НАМЪ союзныхъ державъ, и
выѣзжать въ чужіе краи.

20.

О лозыпѣ дпо-
рянства.

Но какъ благородное дворянское назва-
ніе и достоинство изъ сари, нынѣ да
и впредь приобретается службою и тру-
дами Имперіи и Престолу полезными, и
существенное состояніе Россійскаго дво-
рянства зависимо есть отъ безопасности
Отечества и Престола; и для того во
всякое таковое Россійскому самодержа-
вію нужное время, когда служба дворян-
ства общему добру нужна и надобна,
тогда всякой благородной дворянинъ
обязанъ по первому позыву отъ самодер-
жавной власти, не щадить ни труда ни
самого живота для службы государствен-
ной.

21.

Прапо благород-
наго писаться по-
мѣщикомъ и вотчин-
никомъ своихъ по-
мѣстій и потчинъ.

Благородный имѣетъ право по прозва-
ніи своемъ писаться какъ помѣщикомъ
его помѣстій, такъ и вотчинникомъ ро-
довыхъ, наслѣдственныхъ и жалован-
ныхъ его вотчинъ.

22.

Прапо перпаго
приобрѣтателя.

Благородному свободная власть и воля
оспаляется, бывъ первымъ приобрѣта-
телемъ какого имѣнія, благоприобрѣтен-
ное имъ имѣніе дарить, или завѣщать,
или въ приданые или на прожитокъ от-
дать, или передать, или продать, кому
заблагоразсудитъ. Наслѣдственнымъ же
имѣ-

*w służbę sprzymię-
rzonych Państw, i też-
dzić do cudzych kra-
jów.*

śkich sprzymierzonych z NAMI Mocarstw,
i wyieźdzać do cudzych Kraiów.

20.

*O zawołaniu Szla-
chty.*

Wszakże, ponieważ imię i dostojność ro-
dowitości Szlacheckiej, jako w dawnych wie-
kach, tak i teraz i na potym nabywa się slu-
żbą, i trudem, Imperyi i Tronowi poży-
tecznemi, tudzież ponieważ istotny byt Ros-
syjskiej Szlachty, zależy od bezpieczeństwa
Ojczyzny i Tronu: a zatym w każdej ta-
kowej Rosyjskiego samowładztwa potrzebie,
i kiedy służba Szlachty powszechnemu dobru
potrzebna, i pożyteczna będzie; tedy każdy
szlachcic winien jest za pierwszym zawoła-
niem od najwyższej władzy nie szczędzić ani
prac, ani nawet krwi dla publicznój usługi.

21.

*Prawo Szlachcica
pisać się Possessorem,
i dziedzicem swoich
possejzy, i dzie-
dzictw.*

Szlachcic ma prawo z nazwiska swojego
pisać się jako Possessore swoich possesji,
tak i dziedzicem oyczytych dziedzicznych,
i nadanych iemu majątków.

22.

*Prawo pierwszego
nabywcy majątku.*

Szlachcicowi wolna wola, i władza zos-
ta-
wuje się będąc pierwszym nabywcą jakiego
majątku, to przystoynie nabyte mienie daro-
wać, lub testamentem legować, lub w po-
sa-
gu, albo dożywociem oddać, dać wlewkiem,
przedać komu się zdawać będzie. Dziedzicz-
nemi zaś dobrami nie ma rozrządzać inaczej,
tylko jak prawa każą.

23.

имѣнѣмъ да не разпоряжаетъ инако, какъ законами предписано.

23.

Наслѣдственное имѣнѣ да не конфискуется за преступленіе.

Благороднаго наслѣдственное имѣнѣ, въ случаѣ осужденія и по важнѣйшему преступленію, да отдается законному его наслѣднику, или наслѣдникамъ.

24.

Запрещеніе о самовольномъ, или насильномъ отнятіи или разореніи имѣнія благороднаго.

Понеже желаніе и хощеніе НАШЕ было, есть, и впредь съ помощію Божіею непремѣнно будетъ, чшобъ Имперія Всероссийская управляема была издаваемыми отъ самодержавной НАШЕЙ власти узаконеніями и постановленіями, для ушверженія правосудія, правды и безопасности имѣнія и имущества каждаго, находитъ справедливо снова запрешить и строго подпрердить древнія о томъ запрещенія, да не дерзнетъ никто безъ суда и приговора въ силу законовъ тѣхъ судебныхъ мѣстъ, коимъ суды поручены, самовольно ошобратъ у благороднаго имѣнѣ, или оное разорать.

25.

Оразбираніи дѣлъ благородныхъ въ судебныхъ мѣстахъ

Правосудіе и возмездіе за преступленіе ввѣрены въ каждомъ намѣстническомъ единственнo судебнымъ на по установленнымъ мѣстамъ; они выслушиваютъ жалобы испра и оправданія ошвѣщника, и чиняшъ рѣшенія по законамъ, копорымъ

23.

Dziedziczny majątek niekonfiskuje się za występki.

Dziedziczny majątek Szlachcica w przypadku śądu nań wypadłego, lub ciężkiego wykroczenia, ma być oddany prawemu dziedzicowi, lub dziedzicom.

24.

Zakaz samowolnego czyli gwałtownego odjęcia komukolwiek majątku, lub onego pustoszenia.

Ponieważ chęć i żądanie NASZE było: jest, i zawsze da Bóg będzie, ażeby Imperya cało-Rossyyska rządzona była według wydawanych od Samowładztwa NASZEGO praw i ustaw dla ugruntowania sprawiedliwości, prawdy, i bezpieczeństwa dóbr, i majątków każdego, znajdujemy za rzecz sprawiedliwą zakazać znowu, i surowie ponowić dawniejsze o tym zakazy, ażeby nikt nieważył się bez sądu, i dekretu na mocy praw wydanego od tych sądowych urzędów, którym sąd poruczony, swoją wolą odebrać szlachcicowi majątek, lub dobra jego pustoszyć.

25.

O rozpoznawaniu spraw Szlacheckich w sądowych mięscach.

Sprawiedliwość i ukaranie za występki, poruczone są w każdym Namięstnięstwie sądowym iędyńie urzędowi na to ustanowionym; one słuchają żaloby powodowey i usprawiedliwienia się odpornęj strony, i formułują dekret na mocy praw, któremu każdy

рымъ всякъ, какого бы рода и поколенія ни былъ, повиноватися обязанъ: и для того, буде благородной имѣетъ законное требованіе, или кпо на благороднаго, то оное разобранъ надлежитъ въ установленныхъ и на то власть имѣющихъ судебныхъ мѣстахъ предписаннымъ порядкомъ; ибо несправедливо и съ общимъ порядкомъ несходственно бы было, когда бы всякъ въ собственномъ своемъ дѣлѣ вздумалъ сдѣлаться судьей.

26.

Подтвержденіе
права покупать
деревни.

Благороднымъ подтверждается право
покупать деревни.

27.

Подтвержденіе
права олтмъ про-
давать дерешенское
производство.

Благороднымъ подтверждается право
оптомъ продавать, что у нихъ въ дере-
вняхъ родится, или руководѣемъ произ-
водится.

28.

Благородные имѣ-
ютъ фабрики и за-
воды по деревнямъ.

Благороднымъ дозволяется имѣть фа-
брики и заводы по деревнямъ.

29.

Благороднымъ
дозволяется запо-
дить тѣстечки.

Благороднымъ дозволяется въ опчи-
нахъ ихъ заводить мѣстечки, и въ нихъ
торги и ярмонки согласно съ государ-
ственными узаконеніями съ вѣдома гене-
раловъ-Губернаторовъ и губернскихъ Пра-
вленій, и съ наблюденіемъ, чтобъ скорѣе
ярмо.

jakięgo bądź kto rodu i plemienia, posłusznym bydz winien jest; i dla tego, jeżeli szlachcie na sprawiedliwą prozbę, albo kowiek na Szlachcica skargę; tedy rozpoznać ie należy w mięyscach sądowych ustanowionych na to, i władzę mających porządkiem przepisany; albowiem niesprawiedliwaby rzecz była, i powłzechnemu porządkowi przeciwna, jeśliby każdy w sprawie swojej chciał uczynić się sędzią.

26.

*Potwierdza się
prawo kupować w si.*

Potwierdza się prawo Szlachcie kupowania w si.

27.

*Potwierdzenie prawa
przedawania ogółem
wieyskie produkta.*

Szlachcie potwierdza się prawo przedawania ogółem, co się u nich rodzi w dobrach, lub wyrabia rękodzięłem.

28.

*Szlachta może
mieć po wsiach fabryki
i zaprowadzenia.*

Szlachcie dozwała się mieć fabryki po wsiach, i rozmaite zaprowadzenia.

29.

*Szlachcie dozwała
się zaprowadzać
miasteczka.*

Szlachcie dozwała się w dobrach swoich zaprowadzać miasteczka; a w nich targi, i jarmarki, stosownie do krajowych ustaw, za wiadomością Generała Gubernatora, i gubernickich rządów, dostzegając oraz, aby termin jarmarków w miasteczkach ich zgodne by-

ярмонокъ въ мѣстечкахъ ихъ соображены были со сроками въ другихъ окрестныхъ мѣстахъ.

30.

Благородные имѣютъ дома по городамъ.

Благороднымъ подтверждается право имѣть, или строить, или покупать дома въ городахъ, и въ оныхъ имѣть руководѣіе.

31.

Огородомъ правъ.

Вуде кто благородный желаетъ пользоваться городovýmъ правомъ, да повинуется оному.

32.

Благородные могутъ о томъ продавать, что у кого родится, и имѣютъ фабрики, руководѣія и всякіе заводы.

Благороднымъ дозволяется оптомъ продавать, или изъ указныхъ гаваней за моря опускать товаръ, какой у кого родится, или на основаніи законовъ выдѣланъ будетъ; ибо имъ не запрещается имѣть, или заводить фабрики, руководѣія и всякіе заводы.

33.

Подтвержденіе права на всѣ сокровенныя въ нѣдрахъ земли минералы, произрастенія и плоды.

Подтверждается благороднымъ право собственности дарованное Милостивымъ указомъ отъ 28. Іюня 1782, года не только на поверхности земли каждому изъ нихъ принадлежащей; но и въ нѣдрахъ той земли и въ водахъ ему принадлежащихъ на всѣ сокровенныя минералы и произрастенія, и на всѣ изъ того дѣлаемые металлы въ полной силѣ и разумѣ, какъ въ томъ указѣ изъяснена.

Под-

były z terminami jarmarków miasteczek okolicznych.

30.

Szlachta może mieć domy w miastach.

Szlachcie potwierdza się prawo mieć, budować, lub kupować domy po miastach, i w onych utrzymywać rękodzieła.

31.

O mięyskim prawie.

Jeżeli kto z Szlachty chce ciężyć się prawem mięyskim, ma być onemu posłuszny.

32.

*Szlachta przeda-
je towar ogółem, ia-
ki się ukogo rodzi, i
mięwa fabryki, rę-
kodzieła, i wszelkie
zaprowadzenia.*

Szlachta ma prawo przedawania ogółem, lub z portów naznaczonych ukazami za morze wyprawiać towary rodzące się w jego dobrach, lub według przepisów praw wyrabiane; albowiem im nie bronno jest mieć, zaprowadzać fabryki, rękodzieła, i wszelkie zaprowadzenia.

33.

*Potwierdza się pra-
wo na wszystkie ukry-
te w ziemi metale,
rośliny, i wody.*

Potwierdza się prawo własności darowane miłościwym ukazem od 23. Czerwca 1782. roku nie tylko co się na powierzchni ziemskiej należących każdemu gruntów znajdujące, ale co się kryje w łonie onęy, i w wodach do niego należących, i na wszystkie wyrobione z nich metale, w pełnym brzmieniu i mocy wyrazów, jako w onym ukazie powiędziało się.

Подтверждение
права на лѣса рас-
стущія въ дворян-
скихъ дачахъ для
свободнаго ихъ упо-
требленія.

Подтверждается благороднымъ право
собственности въ лѣсахъ растущихъ въ
ихъ дачахъ, и свободнаго ихъ употребле-
нія въ полной силѣ и разумѣ, какъ въ
милостивомъ указѣ 22. Сентября 1782
года изображено.

Домъ помѣщичей
свободенъ отъ по-
стоя.

По деревнямъ помѣщичей домъ имѣетъ
быть свободенъ отъ постоя.

Благородной изъ-
емлется отъ лич-
ныхъ податей.

Благородной самолично изъемлется
отъ личныхъ податей.

Б.

О СОБРАНИИ ДВОРЯНЪ, УСТАНОВЛЕНИИ ОБЩЕСТВА ДВОРЯНСКАГО
ВЪ ГУБЕРНІИ, И О ВЫГОДАХЪ ДВО-
РЯНСКАГО ОБЩЕСТВА.

О дозволеніи со-
бираться дворя-
намъ, и о составле-
ніи дворянскаго об-
щества въ Губер-
ніи.

НАШИМЪ вѣрноподданнымъ дворя-
намъ жалуетъ дозволеніе собираться въ
той Губерніи, гдѣ жительство имѣютъ,
и составлять дворянское общество въ
каждомъ намѣстничествѣ, и пользоваться
нижеписанными правами, выгодами,
опличностями и преимуществами.

34.

Potwierdza się prawo na lasy rosnące w nadanych im dobrach z wolnym ich użyciem.

Potwierdza się Szlachcie prawo własności na lasy rosnące w nadanych im dobrach, i wolne onych użycie w pełnym brzmieniu, mocy wyrazów, jako się w miłościwym ukazie od 22. Września 1782. roku powiedziało.

35.

Dom obywatelski na wsi wolny, od kwaterunku.

Po wsiach dom obywatelski swobodny byź ma od kwaterunku żołnierskiego.

36.

Szlachcie nie płaci osobistego podatku.

Szlachcie z osoby swojej wymuie się od osobistych podatków.

B.

O ZBIERANIU SIĘ SZLACHTY, O USTANOWIENIU ZGROMADZENIA SZLACHECKIEGO W GUBERNII, I O DOBRODZIEYSTWACH ZGROMADZENIU SZLACHECKIEMU NADANYCH.

37.

O wolności zbierania się Szlachty, i uformowania powszechności, czyli zgromadzenia w Gubernii.

Wiernopoddanę Szlachcie NASZEY nadajemy wolność zbierania się w tęg gubernii, gdzie pomieszkania swe mają, i formowania Szlacheckięj powszechności (czyli zgromadzenia) w każdym Namiśnictwie, i cieszenia się niżęj opisanemi prawami, dobrodzięystwami, dystrynkeyami, i prerogatywami.

38.

О собраніи дворянства въ Губерніи всякіе три года.

Дворянство собирается въ Губерніи по позыву и дозволению Генерала-Губернатора, или Губернатора, какъ для вѣренныхъ дворянству выборовъ, такъ и для выслушиванія предложеній Генерала-Губернатора, или Губернатора всякіе три года въ зимнее время.

39.

Опыборъ губернскаго Предводителя дворянства въ Губерніи.

Собранію дворянства въ Намѣстническомъ дозволяется избрать губернскаго Предводителя дворянства той Губерніи; и для того собранію дворянства всякіе три года представить изъ уѣздныхъ дворянскихъ Предводителей двухъ Государеву Намѣстнику или Правителю, и котораго изъ сихъ Генераль-Губернаторъ или Губернаторъ назначитъ, тому и быть губернскимъ Предводителемъ дворянства той Губерніи.

40.

Уѣздный Предводитель выбирается дворянствомъ.

По силѣ 64. и 211. статей Учрежденій, уѣздный Предводитель дворянства выбирается дворянствомъ того уѣзда черезъ всякіе три года по баламъ.

41.

Верхняго Земскаго суда и Совѣстнаго суда дворян-

По силѣ 65. статьи Учрежденій верхняго Земскаго суда десять Засѣдашелей, и двое Засѣдашелей Совѣстнаго суда

38.

*O zbieraniu się
Szlachty co lat trzy.*

Szlachta zbiera się w Gubernii za zawołaniem przez Generał-Gubernatora, lub Gubernatora, tak dla poruczonych iéy wyborów, jako też dla wysłuchania przełożeń Generał-Gubernatora, lub Gubernatora, co trzy lata w czasie zimowym.

39.

*O wyborze Marszałka Guberskiego
w Gubernii dla Szlachty.*

Zgromadzeniu Szlacheckiemu w Namiésnictwie pozwala się wybierać Marszałka guberskiego téy Gubernii; i dla tego zgromadzenie Szlacheckie ma prezentować co trzy lata Generał Gubernatorowi, lub Gubernatorowi, z Marszałków powiatowych dwóch Kandydatów, z których kogo Generał Gubernator, lub Gubernator naznaczy, tedy ten ma być Guberskim Szlacheckim Marszałkiem téy Gubernii.

40.

*Powiatowy Marszałek, wybiera się
od Szlachty.*

Na mocy 64. i 211. punktów Ustaw, Powiatowy Marszałek wybierany bywa co trzy lata od Szlachty tego powiatu przez kalkuły.

41.

*Wyższego Ziemskiego sądu, i sądu
sumiennego Zasia-*

Na mocy 65. punktu Ustaw, wyższego Ziemskiego sądu dzieściu Zasiadających. dwaj Zasiadający sumiennego sądu, wybierani

скіе Засѣдатели выбираютъ дворянствомъ.

да выбираются дворянствомъ шѣхъ уѣздовъ, кои составляютъ подсудное вѣдомство того верхняго Земскаго суда черезъ всякіе при года, и представляются отъ онаго Правителью или Губернатору, когда Генерала Губернатора на мѣстѣ нѣтъ; и буде за ними нѣтъ явнаго порока, то Государевъ Намѣстникъ, или въ небытность его Правитель намѣстничества подтверждаетъ дворянской выборъ.

42.

Опыборѣ дворянствомъ Засѣдателей по суду изъ дворянъ на мѣстѣ живущихъ,

Десять Засѣдателей (верхняго Земскаго суда и Засѣдатели Совѣснаго суда, уѣзнаго суда и нижняго Земскаго суда,) выбираютъ чрезъ всякіе при года дворянствомъ шѣхъ уѣздовъ, кои составляютъ подсудное вѣдомство того верхняго Земскаго суда изъ дворянъ на мѣстѣ живущихъ, или изъ шѣхъ, кои въ дворянскомъ спискѣ той губерніи написаны суть, но неоплучны по службѣ и должностямъ бывающъ.

43.

Уѣздный судья и земской Исправникъ избираются дворянствомъ,

По силѣ 66. статьи Учрежденій, уѣздный или окружный Судья и земской Исправникъ или Капипанъ выбираютъ дворянствомъ чрезъ всякіе при года, и представляются отъ онаго Правителью; и буде за ними нѣтъ явнаго порока, то Губернаторъ подтверждаетъ дворянской выборъ.

cy szlacheccy wybierają się od szlachty.

rani bywają od szlachty tych Powiatów, które składają jurysdykcyą tego wyższego ziemskiego Sądu, co trzy lata, i prezentowani od onéyże Rządcy, czyli Gubernatorowi, jeżeli General Gubernator na miéyscu nieznayduie się; a jeżeli oni jawnéy niepodpadaia winie, czyli nocie, tedy Monarszy Namieśnik, lub w niebytności jégo Gubernator potwierdza wybor szlachty.

42..

O wyborze przez szlachtę Zasiadających do sądów ze szlachty na miéyscu znaydującéy się.

Dziesięć Zasiadających (wyższego ziemskiego Sądu, i Zasiadający Sądu sumiennego, Powiatowego sądu, i niższego ziemskiego) wybierani bywają co trzy lata od szlachty tych powiatów, które składają jurysdykcyą tego wyższego ziemskiego sądu ze szlachty na miéyscu żyjącéy, albo z tych którzy w popisie szlachty téy gubernii pomieszczeni są, wszakże przytomnémi bywają w czasie, i miéyscu służby swoiéy i powinności.

43.

Sędzia powiatowy i ziemski Sprawnik wybierają się od szlachty.

Ná mocy 66. punktu Ustaw Powiatowy Sędzia, i ziemski Sprawnik, czyli Kapitan, wybierają się od szlachty, co trzy lata, i prezentuią się od onéyże Rządcy; a jeżeli oni żadnéy nocie publicznég niepodlegają, tedy Gubernator potwierdza wybor szlachty.

44.

Засѣдатели уѣзднаго суда и дворянскіе Засѣдатели нижняго Земскаго суда избираются дворянствомъ и проч:

По силѣ 67. статьи Учрежденій, Засѣдатели уѣзднаго суда, и дворянскіе Засѣдатели нижняго, земскаго суда выбираются дворянствомъ чрезъ пригода, и представляются Правительству: и буде за ними нѣтъ явнаго порока, то Губернаторъ подтверждаетъ дворянской выборъ.

45.

Одозволеніи представить къ баллотированію кандидатовъ.

Собранію дворянства, буде выборъ всего дворянства по баламъ продолжится и неудобенъ окажется; тогда дозволяется собранію дворянства представить кандидатовъ, изъ коихъ баллотировать.

46.

Собранію дворянскому какъ поступать со предложеніями.

Въ случаѣ предложеній дворянству отъ Генерала-Губернатора или Губернатора, собраніе дворянства, въ Губерніи беретъ предложенія во уваженіе, и на оныя чинитъ по случаю или приспѣшныя отводы, или соглашенія сходственныхъ какъ узаконненіямъ, такъ и общему добру.

47.

Опредѣленіи общественныхъ нуждъ и пользъ.

Собранію дворянства дозволяется представить Генералу-Губернатору или Губернатору о своихъ общественныхъ нуждахъ и пользахъ.

Под-

44.

Zasiadający powiatowego sądu, i niższego ziemskiego sądu, wybierają się od szlachty i t. d.

Na mocy 67, punktu Ustaw, Zasiadający powiatowego Sądu, i Zasiadający ze szlachty w niższym ziemskim sądzie, wybierani bywają co trzy lata od szlachty, i prezentowani Rządcy; a jeżeli niepodpadają żadnej publicznej nocy, tedy Gubernator potwierdza wybór szlachty.

45.

O dozwoleniu prezentowania Kandydatów do kreskowania.

Zgromadzeniu szlacheckiemu dozwala się, skoro wybór ze wszystkiej szlachty przez kółka okaże się zbyt długim, i nie sposobnym, wyznaczyć kilku Kandydatów do wyboru przez kółka.

46.

Zgromadzenie szlacheckie jak postępuje z przetożeniami.

W przypadku przetożeń od General Gubernatora, czyli Gubernatora uczynionych szlachcie, zgromadzenie szlacheckie téj Gubernii bierze na uwagę przetożenia, i na one czyni, stosownie do okoliczności, albo przyśtojne odpowiedzi, albo oświadcza zgodę, nieodstępnie od przepisów prawa, a mając zawsze na baczeniu publiczne dobro.

47.

O remonstracji powszechnych potrzeb i pożytków.

Zgromadzeniu szlacheckiemu dozwala się uczynić remonstracye General Gubernatorowi, lub Gubernatorowi, o powszechnych swoich potrzebach, i pożytkach.

Po-

Подтверждение
дозволенія дѣлать
представленія и
жалобы чрезъ дво-
рянскихъ депута-
товъ.

Подтверждается собранію дворянства
дозволеніе дѣлать представленія и жа-
лобы чрезъ депутатовъ ихъ какъ Сена-
ту, такъ и ИМПЕРАТОРСКОМУ ВЕ-
ЛИЧЕСТВУ на основаніи узаконеній.

Запрещеніе о дѣ-
ланіи положеній пѣ
противность зако-
намъ, и требованій
пѣ нарушеніи узаконе-
ній.

Собранію дворянства запрещается дѣ-
лать положенія противныя законамъ, или
требованіи въ нарушеніи узаконеній подѣ
опасеніемъ за первой случай, (что есть
за положеніи противныя законамъ) нало-
женія и взысканія съ собранія пени двѣ-
сти рублей; а за второй случай, (что
есть за требованіи въ нарушеніи узаконе-
ній) уничтоженія недѣльныхъ требова-
ній; что поручается бдѣнію и иску гу-
бернскихъ Спряпчихъ по силѣ втораго
предмѣта должности ихъ.

О домѣ для Со-
бранія дворянства
пѣ губернскомъ го-
родѣ,

Собранію дворянства въ каждомъ на-
мѣстничествѣ дозволяется въ губерн-
скомъ городѣ имѣть домъ для собранія
дворянства той Губерніи.

Дворянство имѣ-
етъ архиву.

Собранію дворянства каждой Губерніи
дозволяется въ намѣстничествѣ имѣть
архиву.

Potwierdza się dozwolenie remonstrowania, i skarżenia się przez Deputowanych szlacheckich.

Potwierdza się zgromadzeniu szlacheckiemu dozwolenie czynienia remonstracyi, i skarg przez Deputowanych tak Senatowi, jako też i samemu MONARSZE, według przepisów prawa.

Zabrania się czynić uchwały przeciwnie prawom, i domagać się naruszenia praw.

Zgromadzeniu szlacheckiemu zabrania się czynić jakiegokolwiek uchwały, przeciwnie prawom. lub domagać się czegokolwiek, co by naruszało prawa, pod karą w pierwszym przypadku (to jest za uczynienie przeciwnéj prawom uchwały) wskazania, i uzyskania od zgromadzenia szlacheckiego winy rublow dwieście; w przypadku zaś drugim (to jest za domaganie się tego, co narusza prawa) odrzucenia nieprzyzwoitych żądań; co poleca się baczeniu, i dochodzeniu guberskich Adwokatów, jako to jest drugim punktem ich powinności.

O domu dla zgromadzenia szlacheckiego w każdym guberskim mieście.

Zgromadzeniu szlacheckiemu w każdym Namieśnictwie dozwala się w guberskim Mieście mieć dom dla zbierania się szlachy téj gubernii.

Szlachectwo ma Archiwę.

Zgromadzeniu szlacheckiemu w każdéj gubernii, pozwala się mieć archiwę.

52.

Дворянство и-
мѣетъ печать.

Собранію дворянства каждой Губерніи
дозволяется имѣть печать.

53.

Дворянство имѣ-
етъ Секретаря.

Собранію дворянства каждой Губерніи
дозволяется избрать и имѣть своего
собственнаго Секретаря.

54.

Дворянство имѣ-
етъ особливую каз-
ну.

Собранію дворянства каждой Губерніи
дозволяется составить особливую казну
своими добровольными складками, и оную
казну употреблять имѣ по общему ихъ
согласію.

55.

Личное престу-
пленіе дворянина не
пзываетъ на дво-
рянствѣ вообще.

Да не взыщется на дворянствѣ вообще
личное пресупленіе дворянина.

56.

Дворянство въ
Судѣ защищается
Стрялчимъ.

Собраніе дворянства на судѣ да не
предстанетъ; но да защищается своимъ
Стрялчимъ.

57.

Дворянство не
братъ подъ стражу

Собраніе дворянства ни въ какомъ слу-
чаѣ не подлежитъ стражѣ.

58.

Какія дѣла при-

По силѣ 173. статьи Учрежденій, въ
верхъ.

52.

Szlachectwo ma pieczęć.

Zgromadzeniu Szlacheckiemu w każdéy gubernii, dozwala się mieć pieczęć.

53.

Szlachectwo ma Sekretarza,

Zgromadzeniu Szlacheckiemu każdéy Gubernii dozwala się wybrać, i mieć swego własnego Sekretarza.

54.

Szlachectwo ma osobną kasę.

Zgromadzeniu Szlacheckiemu każdéy Gubernii dozwala się uformować osobną kasę z dobrowolnych swoich wkładek, i téy kassy używać za powszechną zgodą.

55.

Osobistéy winy szlachcica nieposzukiwać na zgromadzeniu.

Partykularnéy Szlachcica winy nieposzukiwać na zgromadzeniu Szlacheckim.

56.

Zgromadzenie szlacheckie u sądu sprawuje się przez Adwokata.

Zgromadzenie Szlacheckie nie ma stawać u sądu, ale ma sprawować się przez swego Adwokata.

57.

Szlacheckie zgromadzenie nie bierze się pod straż.

Zgromadzenie Szlacheckie w żadnym przypadku pod strażą być nie może.

58.

Jakie sprawy nale-

Na mocy 173. punktu Ustaw do wyższego
G ziem.

надлежатъ до перь-
шняго Земскаго су-
да.

верхній Земскій судъ вносятся по апел-
ляціи на уѣздные суды, дворянскія Опе-
ки, и нижніе Земскіе суды, всѣ дѣла
жалобы и тяжбы дворянскія и на дво-
рянина какъ гражданскія, такъ и уголов-
ныя, дѣла касающіяся до вошчинъ, вы-
годъ, привилегій, завѣщаній, до наслѣд-
ства въ имѣніи и до права наслѣдованія,
спорныя о владѣніи, тяжкія до безче-
стія и до права Спряпчихъ касающіяся,
такожъ и всѣ дѣла разночинцовъ шѣхъ;
кои по правамъ аппелляціи на уѣздные и
нижніе Земскіе суды непосредственно до
верхняго Земскаго суда принадлежатъ.

59.

Учреждается дво-
рянская Опека.

По силѣ 20 и 209 статей Учрежденій,
при каждомъ уѣздномъ Судѣ учрежда-
ется мѣсто подъ названіемъ: дворянская
Опека для дворянскихъ вдовъ и малолѣ-
тнихъ.

60.

Оприсутствующи-
хъ въ дворян-
ской Олекѣ.

По силѣ 21 и 210 статей Учрежденій,
въ дворянской Олекѣ предсѣдаетъ уѣзд-
ной дворянской Предводителю, и засѣда-
ютъ уѣздный Судья и его Засѣдатели.

61.

Дворянской Опе-
кѣ поручается по-
печеніе о подопѣхъ
и сиротахъ и имѣніи
и дѣлахъ ихъ.

По силѣ 212 статьи Учрежденій, дво-
рянской Олекѣ поручается попеченіе не
только о оставшихъ послѣ дворянскихъ
родителей малолѣтнихъ сиротахъ и ихъ
имѣніи; но и о вдовахъ и ихъ дѣлахъ.

Не

*Żądło wyższego ziem-
skiego sądu.*

ziemskiego sądu wnoszą się z appellacyi, od powiatowych sądów, szlacheckich opiek, i niższych ziemskich sądów wszystkie dzieła, żaloby, i procedery szlacheckie, i z szlachcicem, jako cywilne. tak też kryminalne, sprawy regulujące się do dóbr, pożytków, przywilejów, testamentów, do dziedzictwa, majątku, i do prawa dziedziczenia, sprawy sporne o possessye uciążliwe, co do czci, i prawa Adwokatów tyczące się, także i wszystkie sprawy różnocyńców tych, którzy z prawa appellacyi od ziemskiego niższego, i powiatowego sądu, prosto do wyższego ziemskiego sądu należą.

59.

*Ustanawia się szla-
checka opieka.*

Na mocy 20 i 209. punktów Ustaw przy każdym powiatowym sądzie, ustanawia się urząd pod nazwiskiem: Opieka szlachecka, dla szlacheckich wdów, i małoletnich.

60.

*O zasiadających w
szlacheckiej opiece.*

Na mocy 21. i 210. punktów Ustaw w opiece szlacheckiej prezyduje szlachecki powiatowy Marszałek, i zasiadają powiatowy Sędzia, i jego Zasiadający.

61.

*Szlacheckiej opie-
ce porucza się stara-
nie o wdowach, i sie-
rotach, tudzież o ma-
jątku, i sprawach
ich.*

Na mocy 213. punktu Ustaw szlacheckiej opiece porucza się nie tylko staranie o pozostałych po Rodzicach małoletnich sierotach, i ich majątku, ale i o wdowach, i ich sprawach.

G 2

Nie

62.

Не пыбнратъ дпо-
рянина имѣющаго
ниже ста рублей до-
ходу съ деревень, и
моложе двадцати
пяти лѣтъ.

Собранію дворянства запрещается изби-
ратъ для пѣхъ должностей, кои по си-
лѣ Учрежденій выборомъ наполняются,
дворянина, котораго доходъ съ деревень
ниже ста рублей составляетъ, и которой
моложе двадцати пяти лѣтъ.

63.

Дворянинъ безло-
мѣстной голоса не
имѣетъ.

Въ собраніи дворянства дворянинъ, ко-
торой не владѣетъ деревнею, и моложе
двадцати пяти лѣтъ, присутствовать
можетъ; но голоса не имѣетъ.

64.

Неслужаще и не-
дослужившіеся до
Оберъ-Офицерскаго
чина въ собраніи
дворянства ни си-
дѣть, или голоса
имѣть, ни пыбраны
быть не могутъ.

Въ собраніи дворянства быть можетъ
дворянинъ, которой вовсе не служилъ,
или бывъ въ службѣ до Оберъ-Офицер-
скаго чина не дошелъ, (хотя бы Оберъ-
Офицерской чинъ ему при отставкѣ и
былъ данъ;) но съ заслуженными сидѣть
не долженъ ни голоса въ собраніи дво-
рянства имѣть не можетъ, ни выбранъ
быть способенъ для пѣхъ должностей,
кои наполняются выборомъ собранія дво-
рянства.

65.

О исключеніи за
явной порокъ изъ
собранія дворян-
ства.

Собранію дворянства дозволяется
исключить изъ собранія дворянства дво-
рянина, которой опороченъ судомъ, или
котораго явной и безчестной порокъ
всѣмъ извѣстенъ, хотя бы и судимъ еще
не былъ, пока оправдается.

Въ

Nie wybierać na urzędy Szlachcica mającego dochodu mniej sta rublow i wieku mniej dwudziestu pięciu lat.

62.

Zgromadzeniu szlacheckiemu zabrania się wybierać do tych urzędów, które z przepisu ustaw napełniaia się z wyboru, szlachcica, którego dochód z wiosek czyni mniej niżeli sto rublow, i którzy nie ma lat dwudziestu pięciu.

Szlachcic bez posessyi, i młodszy od 25. lat, nie ma głosu.

63.

W zgromadzeniu szlacheckim, szlachcic nierządzący ieszcze dobrami, i mający mniej od dwudziestu pięciu lat, znajdować się może, ale głosu mieć niemoże.

64.

Którzy nie służyli, i niedosłużyli się do Ober-Officerskiej rangi, w zgromadzeniu szlacheckim siedzieć, mieć głosu, i wybranemi być nie mogą.

W zgromadzeniu szlacheckim znajdować się może szlachcic, który caleniestużył, albo bywłszy w służbie do Ober-Officerskiej rangi nie doszedł (choćby mu nawet przyabszycie dana była Ober-Officerskaranga) wszakże nie może zasiadać z zaśluzonemi, ani głosu w zgromadzeniu szlacheckim mieć nie może, ani być wybranym na te urzędy, które się napełniają z wyboru szlacheckiego.

65.

O ruszeniu ze zgromadzenia szlachcica za jawne wykroczenie.

Zgromadzeniu Szlacheckiemu wolno jest ruszyć ze zgromadzenia szlacheckiego szlachcica, który dekretem sądowym posłakowany jest, lub którego jawnie, i honor kążące wykroczenie wiadome jest, chociażby i jeszcze i sądzonym nie był, aż póki nie usprawiedliwi się.

Od.

Въ каждой Губернїи составить родословную дворянскую книгу.

Возобновляемъ повелѣнія Блаженныя памяти Предковъ НАШИХЪ, изданныя по уничтоженіи (согласномъ съ прошеніемъ о томъ самихъ дворянъ) вреднаго Государству мѣстничества, и снова повелѣваемъ предбудущимъ родамъ на память во всякой Губернїи составить дворянскую родословную книгу, въ коей вписать дворянство той Губернїи, дабы доставить каждому благородному дворянскому роду шѣмъ наипаче способіе продолжая свое достоинство и названіе наследственно, въ поколѣніе, непрерывно, непоколебимо и невреждено отъ отца къ сыну, внуку, правнуку и законному потомству, пока Богу угодно продлить имъ наследіе.

Опыворъ съ уѣзда депутата для составленія дворянской родословной книги.

Для составленія въ намѣстничествѣ дворянской родословной книги, дворянство каждаго уѣзда избираетъ по одному депутату чрезъ всякіе три года по баламъ, дабы тѣ депутаты обще съ губернскимъ Предводителемъ дворянства той Губернїи, имѣли попеченіе о дѣйствительномъ составленіи и продолженіи той дворянской родословной книги по данному имъ для того наставленію.

Въ родословную книгу внести имена

Въ дворянскую родословную книгу въ намѣстничествѣ внесли имя и прозваніе
дво-

W każdéy Gubernii ułożyć księgę szlacheckiey rodowości.

Odnawiamy rozkazy świętęy pamięci Przodków NASZYCH, wydawane po znieśieniu, (stosownie do proźb oto saméyże szlachty) szkodliwego Państwu mielnictwa (to iest sporu o miéysce) i rozkazujemy znowu na pamięć dla przyszłych pokoleń w każdéy Gubernii ułożyć Księgę Szlacheckich rodowości, w któręy umieścić imiona szlachty téy Gubernii, podając przez to sposób każdemu szlacheckiemu Imięniowi tym pewniéyszego za fundowania trwałości zaszczytu swego Szlacheckiego, i imienia dziedzicznie od pokolenia do pokolenia nieprzerwanie, nienaruszenie, i bez żadnego uszkodzenia, od oycy do syna, wnuka, prawnuka i prawego potomstwa, póki Bóg raczy przedłużyć ich następstwo.

O wyborze Deputata z powiatu dla ułożenia szlacheckiey księgi.

Dla ułożenia w Namiésnictwie księgi Szlacheckich rodowości, Szlachta każdego powiatu wybiera po jednym Deputacie, co trzy lata przez kaskuły, ażeby ci Deputaci wraz z Gubernkim szlacheckim Marszałkiem téy Gubernii, mieli staranie o rzeczywistym ułożeniu, i kontynuowaniu téy księgi, według danéy im na to instrukcyi.

Do księgi szlacheckiey wnosić imiona

Do księgi Szlacheckiey w Namiésnictwie wnosić imie i nazwisko każdego Szlachcica w téy

дворянъ имѣнѣмъ
пѣ той Губерніи
владѣющихъ.

всякаго дворянина въ той Губерніи имѣ-
нѣмъ недвижимымъ владѣющаго, и дво-
рянство свое доказательствами утвер-
дитъ могущаго.

69.

Кто не внесенъ пѣ
дворянскую родо-
словную книгу,
тотъ не принадле-
житъ до общества
дворянскаго той
Губерніи.

Буде кто не внесенъ въ дворянскую ро-
дословную книгу той Губерніи, тотъ не
только не принадлежитъ къ дворянству
той Губерніи; но да и не пользуется об-
щими преимуществами дворянства той
Губерніи.

70.

О раѣ присут-
ствовать при со-
браніи дворянства.

Всякой благородной дворянинъ въ томъ
намѣстничествѣ, гдѣ внесенъ въ родо-
словную дворянскую книгу, имѣетъ пра-
во присутствовать по совершеннолѣтіи
при собраніи дворянства той Губерніи.

71.

О жалованной
грамотѣ.

Дворянству каждаго намѣстничества
повелѣваемъ дать жалованную грамоту
за НАШИМЪ подписаніемъ и съ прило-
женіемъ государственной печати, въ ко-
торой прописатьъ отъ слова до слова сіи
здѣсь выше и ниже сего прописанныя
общественныя и личныя дворянскія пре-
имущества,

Szlachty posessyą w téy Gubernii ziemską posessyą mającego, i dowody szlachectwa swego okazać mogącego.

69.

Kto niepomieszczony w księdze szlacheckiej, ten nie należy do zgromadzenia szlacheckiego téy gubernii.

Jeżeli kto nie jest zapisany do księgi szlacheckiej téy Gubernii, ten nie tylko nienależy do szlachectwa téy gubernii, ale i nie może cieszyć się powszechnymi prerogatywami szlachty téy Gubernii.

70.

Oprawie znaydowania się na zgromadzeniach szlacheckich.

Każdy dobrze urodzony Szlachcie w tym namiestnictwie, gdzie do księgi szlacheckiej wniesiony jest, ma prawo znaydować się przyszedłszy do lat służnych na zgromadzeniach szlachty téy gubernii.

71.

O przywileju,

Szlachectwu każdego Namiestnictwa rozkazujemy wydać Przywilój, za podpisem NASZYM, i wyciśnieniem krajowej pieczęci, w którym od słowa do słowa wypisane być mają wszystkie, i osobiste szlacheckie prerogatywy.

В.

НАСТАВЛЕНИЕ ДЛЯ СОЧИНЕНИЯ И
ПРОДОЛЖЕНИЯ ДВОРЯНСКОЙ РО-
ДОСЛОВНОЙ КНИГИ ВЪ НАМЪ-
СТНИЧЕСТВѢ.

72.

О сочиненіи дво-
рянскаго списка
уѣзднымъ Предпо-
дателямъ.

Уѣздный Предводитель дворянства
имѣетъ сочинить по приложенной
формѣ списокъ по алфавиту всѣмъ дво-
рянскимъ родамъ въ томъ уѣздѣ имѣ-
нѣмъ недвижимымъ владѣющимъ, опи-
сывая особо.

1. Кто женатъ и на комъ.
2. Много ли дѣтей мужскаго и жен-
скаго пола и ихъ имена.
3. Холостъ ли или вдовъ.
4. Сколько за кѣмъ по послѣдней ре-
визіи наслѣдственныхъ, или купленныхъ,
или вновь пожалованныхъ или въ при-
данные полученныхъ обою пола душъ
нынѣ состоитъ, и во сколькихъ селахъ
или деревняхъ.
5. Въ уѣздѣ ли живетъ, или въ от-
лучкѣ.
6. Какого чина.
7. Въ службѣ ли или въ отставкѣ.

C.

INSTRUKCYA DO UŁOŻENIA I KON-
TYNUOWANIA KSIĘGI SZLACHEC-
KICH RODOWITOSCI W NAMIESNI-
CTWIE.

72.

*Ułożeniu rege-
stru szlachty przez
powiatowego Mar-
szałka.*

Powiatowy Marszałek szlachecki ma uło-
żyć, według kładącego się wzoru, regestr
porządkiem abecadła wszystkich szlacheckich
imion rządzących nie ruchomemi dobrami
w tym powiecie wyszczególniając każdego.

1. Kto, żonaty, iz kim?
2. Wiele dzieci męskiéy płci i niewie-
ściéy, i ich imiona.
3. Jeżeli nie żonaty albo wdowiec?
4. Wiele, uktórego według rewizyi o-
statniéy dziedzicznych lub kupionych, lub
świeżo nadanych, lub w posagu wziętych, o-
bojéy płci dusz teraz znayduie się, i w wie-
lu wsiach, lub osadach.
5. Jeśli mieśzka w powiecie, czyli gdzie
indziéy.
6. Jakiéy rangi.
7. Jeżeli w służbie, czyli uwolniony.

Wzór rejestru i-
mion szlachty.

Wzór rejestru Szlacheckich imion wpo-
wiecie znajdujących się.

Imie i nazwisko szlachci- ca w tym powiecie rządzące go nieru- chomym maią- tkiem i iego lata.	Jeśli bez žen- nyczyli żonaty i z kim, czyli też wdo- wiec.	Wiele dzieci męskie białogło- zy i płci i ich imiona i lata.	Wiele u nie- go według o- statniey rewi- zyi dziedzic- nych lub ku- pionych, lub świeżo nada- nych, lub w posagu wzię- tych oboi- ę płci dusz, i w wielu wsiach, lub osadach.	Jeśli mieszka ten szla- chciec w powie- cie czyli gdzie indziej.	Jaki- rangi.	W ia- ki- stanie sta- ktualnie albo u- wolnio- ny od niey.
--	--	---	---	---	-----------------	--

74.

Уѣздный Предводитель списокъ до-
стапитъ губернско-
му Предводителю,

Уѣздный Предводитель дворянства
списокъ таковой за своимъ подписаніемъ
доставитъ губернскому Предводителю
дворянства того намѣстничества, копію
же у себя оставитъ.

75.

Губернской Пред-
водитель съ делу-
татами составить
имѣетъ родословную
книгу.

Губернской Предводитель дворянства
того намѣстничества обще съ избран-
ными уѣздными депутатами изъ списковъ
уѣздныхъ Предводителей дворянства
составитъ дворянскую родословную кни-
гу той Губерніи.

76.

О шести частяхъ
родословной книги.

Родословная книга раздѣляется на
шесть частей.

77.

Дѣйствительное
дворянство.

Въ первую часть родословной книги
внесутъ роды дѣйствительнаго дворян-
ства по алфавиту.

ТОЛКОВАНІЕ.

Толкованіе.

Дѣйствительное дворянство не иные
суть роды, какъ тѣ, кои отъ НАСЪ
Самихъ и другихъ коронованныхъ главъ
въ дворянское достоинство дипломомъ,
гербомъ и печатью пожалованы.

ИЗЪЯ-

74.

Powiatowy Marszałek odsyła regestr Marszałkowi Gubernskiemu.

Powiatowy Marszałek regestr takowy podpisany przez siebie odeszle Marszałkowi Gubernskiemu téy gubernii, zostawiwszy u siebie kopiją.

75.

Gubernski Marszałek z Deputatami ułożyć mają księgę szlachecką.

Gubernski Marszałek szlachty téy Gubernii wespół z wybranemi Deputatami powiatowemi, z regestrów powiatowych od Marszałków powiatowych przyśłanych ułoży Xięgę szlachecką téy Gubernii.

76.

O sześciu częściach księgi szlacheckiej.

Xięga Szlacheckich rodowitości dzieli się na sześć części.

77.

Aktualna szlachta.

Do pierwszey części księgi Szlacheckiej wniesione będą imiona aktualnéy szlachty porządkiem abecadła.

OBJASNIENIE.

Objaśnienie.

Aktualną szlachtą są ci, którzy od NAS samych, lub drugich koronowanych głów dostojności szlacheckiej dyplomatem, herbem, i pieczęcią wyniesieni.

Obia-

ИЗЪЯСНЕНІЕ.

Изъясненіе.

Но дабы и шѣмъ родамъ оказать справедливость, кои доказательства имѣютъ на дѣйствительное дворянство до старѣмъ; по дозволяемъ и сіи роды вносить въ сію часть.

78.

Военное дворянство.

Во вторую часть родословной книги внесутъ роды военного дворянства по алфавиту.

ТОЛКОВАНІЕ.

Толкованіе.

Военное дворянство не иные суть роды, какъ шѣ, о коихъ въ именномъ указѣ блаженной и вѣчнодостоной памяти Государя Императора ПЕТРА ПЕРВАГО 1721 года Генваря 16 дня узаконено сими словами:

Именной указъ
1721 года Генваря
16.

Всѣ Оберъ-Офицеры, которые произшли не изъ дворянства, оные и ихъ дѣти и ихъ потомки суть дворянѣ, и надлежитъ имъ дать папены на дворянство.

79.

Осьмикласное дворянство.

Въ третью часть родословной внесутъ роды осьмикласнаго дворянства по алфавиту.

ТОЛКОВАНІЕ.

Толкованіе.

Осьмикласное дворянство не иные суть роды, какъ шѣ, о коихъ въ табели о рангахъ блаженной и вѣчнодостоной памяти

O B J A S N I E N I E

Objaśnienie drugie.

Wszakże ażeby okazać sprawiędliwość, i tym familiom, które mają dokument na aktualne szlachectwo tylko do lat sta, tedy pozwalamy i te familie pomieścić w księdze szlacheckiej.

78.

Wojenna szlachta.

Do drugiéj części szlacheckiej księgi wnio-
są imiona szlachty wojennéj.

O B J A S N I E N I E.

Objaśnienie.

Wojenną szlachtą zowią się te familie, o których w imiennym ukazie świętém i wiekopomnéj pamięci Imperatora PIOTRA PIERWSZEGO 1721. roku Stycznia 16. sta-
nęło prawo w te słowa:

*Imienny ukaz 1721
roku 16. Stycznia.*

Wszyscy Ober-Officerowie, którzy po-
chodzą nie od szlachty, oni sami, i ich
dzieci i ich potomki są szlachtą, i mają
im bydź dane patenty na szlachectwo,

79.

*Szlachta ósméj
klasy.*

Do trzeciéj części księgi szlacheckiej wno-
szą się imiona szlachty ósméj klasy, porząd-
kiem abecadła.

O B J A S N I E N I E.

Objaśnienie.

Szlachectwo ósméj klasy jest to, o któ-
rym w tablicy o rangach szczęśliwém i wie-
kopomnéj pamięci Imperatora PIOTRA
PIER

ши Государя Императора ПЕТРА ПЕРВАГО 1722 года Генваря 24 дня въ II. пунктѣ узаконено сими словами:

*Табель о рангахъ
1722 года Генваря
24 дня, пунктъ II.*

Всѣ служители Россійскіе или чужестранные, которые осыми первыхъ ранговъ находясь или дѣйствительно были, имѣютъ оныхъ законные дѣти и потомки въ вѣчныя времена лучшему спаршему дворянству во всякихъ достоинствахъ и аванпажахъ равно почтены бысть, хотя бы они и низкой породы были, и прежде отъ коронованныхъ главъ никогда въ дворянское достоинство произведены или гербомъ снабдѣны не были.

80.

Иностранные роды.

Въ четвертую часть родословной книги внесутъ всѣ иностранные роды по алфавиту.

ТОЛКОВАНИЕ.

Толкованіе.

Иностранные роды не иные суть, какъ тѣ, кои въ Россійское подданство вступили, и о коихъ упомянуто въ указахъ 195 года, о пополненіи разрядной родословной книги, повелѣвая чѣмъ таковыя царскіе, владѣтельные, княжескіе и иные выѣзжіе честные роды вносить въ особую часть родословной книги.

81.

Титулами отличенные роды.

Въ пятую часть родословной книги внесутъ титулами опличенные роды по алфавиту.

ТОЛ-

PIERWSZEGO 1722. roku Stycznia 24. dnia
w jedénnastym punkcie stanęło prawo w te
słowa:

*Tablicy o rangach
1722. roku Stycznia
24 punktu 11.*

Wszyscy w służbie Rossyjskiéy zostający,
tak krajowi, jako i cudzoziémcy, jeżeli w
ośmiu pierwszych rangach zostają, lub a-
ktualnie zostawali, tedy dzieci ich prawego
łoża, i potomki wiecznemi czasę mają bydź
za równo poczytane z wyższą dawnieyszą
szlachtą, co do godności, i wszystkich pre-
rogatyw, chociażby oni nawet pospolitego
rodu byli, i nigdy piérwéy od koronowa-
nych głów do szlacheckiéy dostojności wy-
niesieni nie byli, ani herbu nadanego nie
mieli.

*Zagraniczne i-
miona,*

80.
Do czwartéy części szlacheckiéy księgi
wniosą się wszystkie familie zagraniczne po-
rządkiem abecadła.

Obiaśnienie.

OBJAŚNIENIE.

Zagraniczne familie są te, które weszły w
Rossyjskie poddaństwo, i o których wspo-
mniono w ukazach 195. roku o pomnoże-
niu urzędowéy księgi rodowitości szlachec-
kich, rozkazując ażeby takowi przybyłce
familii panujących, udziałnych Xiążąt, i
innych zacnych, i szanownych imion, po-
mieszczeni byli w osobnéy części rodowitéy
księgi.

81.

*Tytułami dystryng-
gujące się familie.*

Do piątéy części księgi Szlacheckiéy wnie-
sione będą imiona tytułami dystryngwujące się
porządkiem abecadła.

12

OB.

ТОЛКОВАНИЕ.

Толкованіе.

Титулами опличенные роды не иные суть, какъ тѣ, коимъ присвоено, или наслѣдственно, или по соизволенію коронованной главы названіе или княжеское, или графское, или баронское, или иное.

82.

Древнее дворянство.

Въ шестую часть родословной книги внесутъ древніе благородные дворянскіе роды по алфавиту.

ТОЛКОВАНИЕ.

Толкованіе.

Древніе благородные не иные суть, какъ тѣ роды, коихъ доказательство дворянскаго достоинства за сию лѣтѣ и выше восходятъ; благородное же ихъ начало покрыто неизвѣстностію.

83.

Запрещеніе о внесеніи въ родословную книгу рода безъ доказательства дворянскаго достоинства.

Губернской Предводитель дворянства и уѣздные дворянскіе депутаты да не внесутъ въ родословную книгу той Губерніи родъ, буде не представитъ неопровергаемыхъ доказательствъ своего благороднаго достоинства.

84.

Всякой родъ представитъ доказательства, или въ подлинникъ, или за-

Всякой благородной родъ представитъ имѣетъ доказательства своего достоинства или въ подлинникъ, или засвидѣтельствованною копіею.

OBJASNIENIE.

Objasnienie.

Tytułami dystryngwujące się imiona, są te, którym właściwe jest, albo dziedziczne, albo za nadaniem od koronowaney głowy, imię Xiążęcia, lub Grafa, lub Barona, albo jakie inne.

81.

Starożytna szlachta.

Do szóstéy części Księgi szlacheckiey, wniezione będą starożytne imiona szlacheckie porządkiem abecadła.

OBJASNIENIE.

Objasnienie.

Starożytna Szlachta jest ta; którey dowody szlactwa wstępują za lat sto i wyżey, a początek ich szlachetności w cięniach głębokiey starożytności kryje się.

83.

Zabrania się wnosić do księgi szlacheckiey familii, która nieokaże dowodów szlactwa swego.

Marzalek guberński, i powiatowi od szlachty deputowani nie mają wnosić do księgi szlacheckiey tego imienia, które pewnych dowodów szlactwa swego nie okaże.

84.

Każda familia okaże dowody w oryginale, lub

Każda szlachetna familia má okazać dowody szlactwa swojego lub w oryginale, lub w kopii zaświadczoney u sądu.

w ko-

спидѣтельство по па-
чюю колѣю.

85.

О разсмотрѣніи
доказательствъ, о
единогласіи, или ко-
гда двѣ трети го-
лосовъ за, или про-
тиву доказатель-
ства, и о грамотѣ,
что родъ внесенъ въ
родословную книгу.

Губернской Предводитель дворянства
той Губерніи, и уѣздные дворянскіе де-
путаты представленные доказательства
благороднаго достоинства разсматрива-
ютъ, и іе. Буде при разсмотрѣніи до-
казательствъ единогласно или две пре-
ши голосовъ находятъ доказательства
недостаточными; то отдадутъ оныя
доказательства обратно съ таковыми
письменнымъ объявленіемъ, что оплачи-
ваютъ внесеніе того рода въ родословную
книгу той губерніи до представленія
имъ неопровергаемыхъ доказательствъ.
2е. Буде же при разсмотрѣніи доказа-
тельствъ единогласно, или двѣ преши
голосовъ находятъ доказательства до-
статочными; тогда тотъ родъ внесутъ
въ родословную книгу намѣстничества,
и дадутъ тому роду грамоту за своимъ
подписаніемъ и съ приложеніемъ печати
дворянскаго собранія той Губерніи; а въ
грамотѣ напишутъ, что по предъявлен-
нымъ доказательствамъ тотъ родъ вне-
сенъ въ родословную книгу намѣстниче-
ства въ такой то часъ.

86.

О внесеніи денегъ
въ дворянскую каз-

При внесеніи рода въ родословную кни-
гу отдается на волю дворянскаго собра-
ну

*w kopii zaświadczo-
nój sądownie.*

85.

*O rozpoznaniu do-
wodów, o iednomy-
ślności lub dwóch
częściach głosów
przeciw, lub za do-
wodami, i o paten-
cie iż imie wniesione
w księgę szlachecką.*

Guberski Marszałek szlacheckj téy Guber-
nii, i powiatowi Deputowani od Szlachty do-
wody szlactwa okazane rozpoznawają,
i 1. Jeżeli przy rozpatrzeniu dowodów ie-
dnomyślnie, albo dwie trzecie części głosów
zgodnie uznają, iż dowody są niedostateczne
tędy powrócą one dowody i stronie, z tako-
wym na piśmie objaśnieniem, iż zostawiają
dalszemu czasowi pomieścić imię tego
w księdze szlacheckiej, aż niewątpliwe do-
wody okazane będą. 2. Jeżeli zaś przy roz-
poznaniu dowodów, iednomyślnie, lub dwie
trzecie części uznają je dostatecznymi, te-
dy imie to wniosą w księgę szlacheckiej ro-
dowitości tego namiśnictwa, i dadzą i-
mięniowi temu patent z podpisem rąk swoich,
i przyłożeniem pieczęci szlacheckiego zgro-
madzenia téy Gubernii, a w patencie napisano
ma być, iż imie takowe za pokazaniem
dowodów wniesione jest w księgę szlachecką
tego namiśnictwa w części takowej.

86.

*O wniesieniu piene-
dzy do kasy szla-*

Przy wniesieniu imięnia w księgę szlache-
cką oddaje się do woli szlacheckiego zgroma-
dzenia

ну при записаніи
рода пѣ родосло-
вную книгу.

нія той Губерніи, имѣетъ ли каждый
родъ внести и сколько денегъ въ дворян-
скую казну, что при каждомъ свѣздѣ
единожды дворянское собраніе опредѣ-
литъ имѣетъ; но не выше двухъ сотъ
рублей.

87.

Въ случаѣ неудо-
вольствія просить
пѣ Герольдіи.

Буде кто недоволенъ разсмотрѣніемъ
и разборомъ губернскаго Предводителя
дворянства и уѣздныхъ дворянскихъ
депутатовъ; тогдѣ имѣетъ просить и
представить свои доказательствъ въ
Герольдіи.

88.

О прочтеніи родо-
словной книги со-
бранію дворянско-
му.

По сочиненіи родословной книги на-
мѣстничества, губернской Предводитель
дворянства и уѣздные дворянскіе депу-
таты внесутъ родословную книгу въ
собраніе дворянства, гдѣ оную прочесть
должно для общаго свѣденія; и буде со-
браніе дворянства потребуешь, то прочи-
тать имѣютъ и протоколъ губернскаго
Предводителя дворянства и уѣздныхъ
дворянскихъ депутатовъ, дабы собраніе
дворянства усмотрѣть могло порядо-
чное производство сего дѣла.

89.

Родословную кни-
гу хранить въ архи-
пѣ собранія дворян-
ства, одну копию въ

По прочтеніи родословной книги въ
собраніи дворянства, губернской Предво-
дитель дворянства и уѣздные дворян-
скіе депутаты, списавъ съ родословиюй
архи.

kię przy zapisaniu imienia do księgi szlacheckiej.

dzenia téy Gubernii ustanowić, jeżeli ma każda familia wnosić do kassy szlacheckiej pieniądze, i wiele, co przy każdym zebraniu się raz na zawsze postanowić ma szlacheckie zgromadzenie, wszakże nie więcej od rublów dwóchset.

87.

*W przypadku niekontentowania się u-
dać się w geroldyi.*

Jeżeli kto nie jest kontent z rozpoznania, i rozbioru Guberskiego Marszałka szlacheckiego, i powiatowych szlacheckich Deputatów; tedy ten ma prosić o nowe rozpoznanie, i prezentować swoje dowody w geroldyi.

88.

O przeczytaniu księgi szlacheckiej zgromodzeniu szlacheckiemu.

Po ułożeniu księgi szlacheckiej w namiésnictwie guberski Marszałek, i powiatowi szlacheccy Deputowani przyniosą księgę szlacheckich rodowitości do zgromadzenia szlacheckiego, gdzie należy ją przeczytać dla wiadomości wszystkich; a jeżeli zgromadzenie żądać będzie, tedy przeczytać mają i protokół guberskiego Marszałka, i powiatowych szlacheckich Deputowanych, ażeby zgromadzenie szlacheckie widzieć mogło, jeśli należyście poruczone sobie dzieło odprawili.

89.

Księga szlachecka ma być konserwowana w archiwie szlacheckiego zgromadzenia.

Po przeczytaniu księgi szlacheckiej zgromadzeniu szlacheckiemu, guberski szlachecki Marszałek, i Deputowani szlacheccy powiatowi, uczyniwszy z księgi szlacheckiej dwie

архивъ губернскаго
Правленія, а друго-
го копію въ Героль-
діи.

книги той Губерніи двѣ точныя копіи,
родословную книгу и обѣ копіи подпи-
сывающѣ; родословную книгу той Гу-
берніи опдадущѣ въ архиву собранія дво-
рянства, обѣ же копіи опсылающѣ въ гу-
бернское Правленіе, которое одну копію
опдастѣ въ архиву губернскаго Правле-
нія, другую же копію опшлетѣ въ Се-
натѣ для сбереженія въ Герольдіи.

90.

О продолженіи ро-
дословной книги.

Буде кто впредѣ получитѣ по наслѣд-
ству, или по закладнымѣ, или по куп-
чимѣ, или пожалованіемѣ вотчины или
деревни въ той Губерніи; то долженѣ
при первомѣ сѣздѣ собраніе дворянства
проситѣ о внесеніи его въ родословную
книгу, и буде собранію дворянскому извѣ-
стно, и сумнѣнія о его благородствѣ не
имѣетѣ: то безѣ справокъ да внесетѣ
въ родословную книгу. Буде же вмѣщенѣ
въ родословной книгѣ копорой Губерніи,
и о томѣ грамоту за подписаніемѣ гу-
бернскаго Предводителея и уѣздныхѣ
дворянскихѣ депушатовѣ и за печатью
дворянскаго собранія внесетѣ въ собра-
ніе дворянское; то сіе служитѣ ему до-
сташочнымѣ доказательствомѣ для вне-
сенія въ родословную книгу той Губер-
ніи.

mażenia kopiią iedną w archiwie rządu gubernskiego, drugą w geroldyi.

wierne kopie, księgę szlachecką, i dwie kopie podpisać; księgę szlachecką tęg gubernii oddadzą do archiwu szlacheckieg, kopie zaś obiedwie posyłaia do gubernskiego rządu, któren iedną kopiią odda do archiwu gubernskiego rządu, a drugą kopiią odeszle do Senatu, dla zachowania ięg w geroldyi.

90,

O kontynuacyi księgi szlacheckieg.

Jeżeli kto na potym otrzyma dziedziczny majątek lub wioskę czyli przez sukcesyą, czyli przez zastawę, czyli prawem kupli, czyli nadaniem wtęg gubernii, tedy winien iest przy piérwszym zięździe prosić zgromadzenia szlacheckiego, aby imie jego wniesiono w księgę szlachecką: a jeżeli zgromadzeniu szlacheckiemu wiadomo iest, i wątpliwości nie ma o jego szlacheetwie; tedy nieformuiąc sprawy, ma bydź zapisany w księdze szlacheckieg. Jeżeli zaś pomieszczony iest w księdze szlacheckieg innég gubernii, i na dowód tego patent z podpisem rąk Marzałka gubernskiego, i powiatowych szlacheckich Deputatów tęg gubernii, z wyciśnięciem piéczeći zgromadzenia szlacheckiego onég gubernii okaże zgromadzeniu szlacheckiemu; tedy dosyć będzie tego dowodu, dla pomieszczenia go w księdze szlacheckieg tęg gubernii.

Г.

ДОКАЗАТЕЛЬСТВА БЛАГОРОДСТВА.

91.

О доказатель-
ствахъ благород-
ства.

Благородные разумѣются всѣ тѣ, кои или отъ предковъ благородныхъ; рождены, или Монархами симъ достоинствомъ пожалованы; доказательства же благородства суть многочисленны, и болѣе зависящѣ отъ испытанія древности, прилежнаго изысканія и разсмотрѣнія доказательствъ, нежели отъ новыхъ предписаній. Различныя начала дворянскихъ родовъ сами за собою затрудненія таковыя въ предписаніи правилъ разпростиранію. Точное правосудіе не дозволяетъ исключить ни единого доказательства котораго рода инако, какъ шушь, гдѣ слово закона доказательство таковое опровергаетъ. Въ такомъ нѣжномъ и трудомъ положеніи сего важнаго дѣла обыкновеннымъ милосерднымъ попеченіемъ избираемъ правосудной способъ подашь руку помощи НАШЕМУ вѣрнолюбезному подданному Россійскому благородному дворянству утвержденіемъ слѣдующихъ доказательствъ благородства, не исключая однако же и сверхъ того отыскать могущихся справедливыхъ и неоспоримыхъ доказательствъ котораго рода, хотя бы здѣсь и не прописаны были.

Не-

DOWODY SZLACHECTWA.

O dowodach szlachectwa.

Pod nazwiskiem szlachty rozumięią się wszyscy ci, którzy albo od szlachetnych Przodków zrodzeni są, albo od Monarchów do téy godności wynięieni; dowody zaś szlachectwa są mnogie, i więcéy zależą na szperaniu w starożytności, pilnym wyszukaniu, i rozbiorze dowodów, niżeli na nowych przepisach. Rozmaite początki szlachetnych imion same przez się pomnażają trudność przepisania w tym razie prawideł. Bezstronna sprawiedliwość nieodzwała odmiatać żadnego dowodu szlachetności, jakiego bądź rodu, krom tego, któremu prawo wyraźnie przeciwi się. W tym tedy delikatnym, a trudnym punkcie tego ważnego dzieła, postępując ze zwyczajną NAM dobrotliwą tkliwością, obieramy na sprawiedliwości fundujący się sposób podania ręki pomocnéy wierno-poddanéy Rossyjskiéy, miłéy NAM zacnie urodzonéy Szlachcie, i utwierdzeniem następujących dowodów szlachectwa, nieodmiatając jednak i innych mogących się wynaleźć sprawiedliwych i niewątpliwych dowodów szlachetności którego imienia, chociażby tu przepisane nie były.

Неопровергаемая
доказательства
благородства.

Доказательствами неопровергаемыми
благородства да будутъ:

Дипломы,

1. Дипломы предковъ НАШИХЪ или
отъ НАСЪ или прочихъ коронованныхъ
главъ пожалованныя на дворянское до-
стоинство.

Гербы

2. Жалованные отъ Государей гербы.

Патенты на чи-
ны, къ коимъ дво-
рянство соединено.

3. Патенты на чины, къ коимъ присво-
ено дворянское достоинство.

Россійскіе капа-
лерскіе ордены.

4. Доказательства, что кавалерской
Россійской орденою особу украшалъ.

Жалованныя, или
похвальные грамо-
ты.

5. Доказательства чрезъ жалованныя
или похвальные грамоты.

Указы на земли
и деревни.

6. Указы на дачу земель или деревень.

По дворянской
службѣ помѣстья.

7. Верстанье по дворянской службѣ
помѣстьями.

Указы и грамо-
ты на вотчины.

8. Указы или грамоты на пожалованіе
изъ помѣстья вотчинами.

Указы и грамоты
на вотчины и дерев-
ни, хотя бы пыбы-
ли изъ рода.

9. Указы или грамоты на жалованныя
деревни и вотчины, хотя бы оныя и
выбыли изъ рода.

Niewątpliwe dowody szlactwa.

Dowody niewątpliwe szlachetności mają być.

Dyplomata.

1. Dyplomata Przodków NASZYCH, albo li też od NAS, lub od innych koronowanych Głów dane na szlachectwo.

Herby.

2. Nadane od Monarchów herby.

Patenty na rangi do których przywiązane szlachectwo.

3. Patenty na rangi, do których przywiązane szlachectwo.

Rosyjskie ordery.

4. Dowód iż osoba jaka zaszczycona była Orderem Rosyjskim.

Przywileje na nadaniu, lub listy pochwalne.

5. Dowody z przywilejów na jakiegokolwiek nadania, lub z listów pochwalnych.

Ukazy na wsi, i grunta.

6. Ukazy o nadaniu gruntu, lub wioski.

Possiadanie dóbr za służbę szlachecką.

7. Wyznaczenie gruntowej possessyi za służbę szlachcie zwyczajną.

Ukazy lub przywileje na dziedzictwo.

8. Ukazy, lub przywileje nadające one possessye dziedzicznie wiecznością.

Ukazy i przywileje na dziedzictwa i wsi chociażby one były,

9. Ukazy i przywileje nadające wsi i dziedzictwa, chociażby one i nie były w tym imieniu.

Ukazy

Указы, наказы и
грамоты данныя
дворянину.

Гворянская слу-
жба предковъ.

Благородная жизнь,
состояніе и служба
отца и дѣда.

Кулчя, заклад-
ныя и проч.

Отецъ и дѣдъ пла-
дѣли деревнями.

Поколѣнныя и на-
слѣдственныя.

Указы съ доказа-
тельствами.

Указы приложен-
ныя къ родословной
книгѣ.

При изтребленіи
преднаго Государ-

10. Указы или наказы или грамоты
данныя дворянину на посольство, по-
сланничество или иную посылку.

11. Доказательства о дворянской служ-
бѣ предковъ.

12. Доказательство, что отецъ и дѣдъ
вели благородную жизнь или состояніе,
или службу сродственную съ дворян-
скимъ названіемъ, и свидѣтельство о
томъ двѣнадцати человекъ благород-
ныхъ, о дворянствѣ коихъ сумнѣнія нѣтъ

13. Купчя, закладныя, рядныя и ду-
ховныя о дворянскомъ имѣніи.

14. Доказательства, что отецъ и дѣдъ
владевали деревнями.

15. Доказательства поколѣнныя и на-
слѣдственныя возходящія сыну отъ от-
ца, дѣда, прадеда, и такъ выше, сколько
показать могутъ или пожелаютъ, чтобы
быть внесены въ которую часть родо-
словной книги съ ихъ родомъ.

Указы, въ коихъ доказательства о дво-
рянствѣ.

Въ указѣхъ приложенныхъ къ родослов-
ной книгѣ написано сими словами.

16. Въ лѣто 7190. Генваря во 12 день,
блаженныя и вѣчнодостойныя памяти
стцу

*Ukazy, nakazy, i
patenta dane szla-
chcicowi.*

10. Ukazy, lub nakazy, lub patenta da-
ne szlachcicowi na poselswo, posłannictwo,
lub inną jaką wyprawę.

*Służba szlachecka
Przodków.*

11. Dowody o szlacheckiej służbie Przod-
ków.

*Zycie szlachetne,
stan, i służba oycy,
i dziada.*

12. Dowody że ociec i dziad prowadzili
życie szlachetne, i w stanie szlacheckim zo-
stawiali, albo że sprawowali urzędy przy-
zwoite saméy szlachcie, i świadectwo o tym
dwunastu szlachty, o szlachectwie których
nie ma wątpliwości.

*Kupie, zastawy,
i t. d.*

13. Kupie, zastawy, zapisy ślubne, i te-
stamenta dóbr szlacheckich.

*Ociec dziad mieli
gruntowe posessye.*

14. Dowody że ociec i dziad mieli grun-
towe posessye.

*Z pokoleń, i
dziędzictw.*

15. Dowody z pokoleń, i dziędzictw
przychodzących synowi od oycy, dziada,
pradziada, i tam daléy, ile okazać mogą, lub
ile zechcą, w celu zapisania imienia swego
w którą część księgi szlacheckiej z ich rodem.

*Ukazy z dowoda-
mi.*

Ukazy, z których dowody szlachectwa.

*Ukazy przyłączo-
ne do księgi szlache-
ckich rodowitości.*

W ukazach przyłączonych do księgi szla-
checkich rodowitości napisano jest w te
słowa:

*Przy zniesieniu
szkodliwego państwa*

16. W roku 7190. Stycznia 12. dnia, szcze-
śliwéy i wiékopomnéy pamięci Wiéłki Mo-
nar-

стѣу мѣстничества,
какѣ дворянскіе ро-
ды и старинныя
службы посполно
плитать въ родо-
словную книгу.

великій Государь Царь и великій князь
Феодоръ Алексѣевичъ всея великія и ма-
лыя и бѣлыя Россіи Самодержецъ, рев-
нуя по Господѣ Божѣ Вседержителѣ, и
желая по благочестивомъ своемъ царствіи
сугубаго добра и въ своихъ государскихъ
рашныхъ и въ посольскихъ и во всякихъ
дѣлахъ лучшаго и пристойнаго устрое-
нія и совершенной прибыли, и мирнаго
въ своей Царской державѣ всему Хри-
стіанскому множеству пребыванія и жи-
тельства; а бывшей между Христіан-
скихъ родовъ враждѣ разрушенія, совѣ-
щавъ въ душѣ святой со оцѣмъ своимъ
Государевымъ и богомольцемъ, съ вели-
кимъ господиномъ, святейшимъ Кириъ
Іоакимомъ Патриархомъ Московскимъ и
всея Россіи, и со всѣми Архїереи, и говоря
съ своими Государевы Бояры и Думны-
ми людьми и по доношенію себѣ великому
Государю своего государскаго ближняго
Боярина Князя Василья Васильевича Го-
лицына съ товарищи и челобитію выбор-
ныхъ Спольниковъ, и Генераловъ и Споль-
никовъ же и Полковниковъ и Спряпчихъ
и дворянъ и жильцовъ, которые по его
великаго Государя указу сидѣли съ нимъ
ближнимъ Бояриномъ, со Княземъ Васи-
льемъ Васильевичемъ съ товарищи за ра-
шными дѣлами, указалъ, розрядныя слу-
чай и мѣстничества, которые были меж-
ду Христіанскими роды въ отечествахъ
и въ случаяхъ счѣты и мѣстничества,
разрушитъ и вѣчно изкоренитъ, понеже
въ

*miestnictwa czyli
sporów o miéysce, ja-
kie szlacheckie, do-
my i starożytne flu-
żby kazano wpisać
w księgę rodowito-
ści szlacheckich.*

narcha Car, i Wielki Xiąże Fiedor Alexie-
iowicz wszyscyéy wielkiéy i mały i bia-
léy Rossyi Samodzierzec, gorliwym będąc
przed Wszechmocnym Bogiem Panem wszy-
stkiego, i pragnąc bogoboynym panowa-
niem swoim wszelkie złać dobro, a w swo-
ich rządowych woennych i poselskich i
wszystkich dziełach lepszy i przystoyniey-
szy zaprowadzić porządek, a naywiększy po-
żytek sprawić, i spokojnie pod swoją Carską
dzierżawą całemu Chrześciańskiemu ludowi
przemieszkiwanie zdarzyć, i byt dobry, a
zaś niepokoy, i niesnaski dawnemiedzy chrze-
ściańskim plemieniem umorzyć, poradziwszy
się o tym w duchu świątobliwości z oycem
swoim Monarszym i bogomodlcą, z wielkim
Panem, nayświątobliwszym Panem Joachi-
mem Patriarchą Moskiewskim, i wszyscyéy
Rossyi, i ze wszystkiemi Arcy-kapłany, i po-
mówiwszy z swojemi Monarszemi Bojarami, i
Radnemi ludźmi, za doniesieniem sobie Wiel-
kiemu Monarsze przez bliskiego Bojara swo-
jego Xiążęcia Bazylego Bazylewicza Golicy-
na, z towarzyszami, i za biciem czoła przez
wybranych Stolników, i Generałów, i Stol-
ników także, i Pułkowników, i Adwokatów,
i Szlachty, i obywatelów, którzy za rozka-
zem tego Wielkiego Monarchy, siedzie-
li wespół z nim bliskim Bojarem z Xiąże-
ciem Bazylim Bazylewiczem Golicynem, i
z towarzyszami w radzie woennéy, rozkazał;
ażeby wydarzenia urzędownicze, i miestni-
ctwa (czyli spory o miéysca) i byłe mię-
dzy Chrześciańskimi domami co do Prząd-

въ мимошедшїя лѣта во многихъ ихъ Государскихъ рапныхъ и въ посольскихъ и во всякихъ дѣлѣхъ чинились отъ шѣхъ случаевъ и мѣстѣ великое неспроеніе и разрушеніе, и рапнымъ людямъ отъ непрїятелей великое умаленіе и непрїяте-
лемъ радованіе; а между ихъ государскими людьми богопрошивное дѣло, нелюбовь и великія продолжительныя вражды. И того ради при державѣ и дѣда его Государева блаженныя памяти великаго Государя Царя и великаго Князя Михаила Ѳеодоровича всея великія Россїи Самодержца по его Государскому изволенію во многихъ розрядѣхъ для лучшаго устро-
енія и согласія Бояря и Окольничіе и Думные и иныхъ чиновъ рапные люди были безъ мѣстѣ; такъ же и при держа-
вѣжъ отца его Государева, блаженныя памяти великаго Государя, Царя и великаго Князя Алексѣя Михайловича всея великія и малыя и бѣлыя Россїи Само-
держца въ его государскихъ въ Липов-
скихъ и въ Нѣмецкихъ походѣхъ, въ роз-
рядѣхъ и въ полкѣхъ и у всякихъ дѣлѣхъ всѣ чины были безъ мѣстѣ же, и тогда при помощи Божїей славно надъ непрїя-
тели побѣды учинились, шолько хотя и было шо безмѣстїе, а совершенно шѣ слу-
чай и мѣста были не изкоренены,

А отъ того вышепомянушаго 190 го-
да Генваря 12 числа, указалъ блаженныя
памяти великій Государь Царь и великій
Князь Ѳеодоръ Алексѣвичъ, всея великія

kow i urzędowania ich rozrachunki, i spory
 o miéysca, umorzyć i wiecznie wykorzenieć;
 ponieważ wupłynionych za Naszégó pamię-
 ci leciech, w wielu rządowych, wojennych,
 i poselskich i wszelkich działach, zdarzyły
 się od tych wydarzeń, i miéysc wielkie nie-
 porządki, i upadek, a w wojennych ludziach
 od nieprzyjaciela wielka strata, anieprzyja-
 cielowi radość, i pociécha, a między ludźmi
 Ich Monarszemi nie miłe Bogu postęпки, nie-
 nawiść, i wielkie a długie waśnie. I dla te-
 go za panowania ieszcze Dziada Jego Mo-
 narzégó szczęśliwégó pamięci Wielkiego
 Monarchy Cara, i wielkiego Xiążęcia Mi-
 chała Fiedorowicza, całégó Wielkiégó Ros-
 syi Samodzierżcy, za Jego Monarszą wolą
 w wielu urzędach, dla lepszego porządku, i
 zgody Bojarowie, i Okolniczowie, i Radni,
 i innych rang wojenni ludzie byli bez miéysc;
 tudzież i za panowania oycy Jego Monarsze-
 go szczęśliwégó pamięci Wielkiego Monar-
 chy Cara, i wielkiego Xiążęcia Alexieja Mi-
 chałowicza wżyskiey wielkiéy, i małéy, i
 białéy Rosyi Samodzierżcy w Monarszych
 Jego Litewskich, i Niemieckich wyprawach
 wojennych, w urzędach, i w półkach, i
 wżyskich działach, wżyskie rangi byli
 także bez miéysc, i w ten czas przy pomo-
 cy Bożégó pamiętne nad nieprzyjaciół zwy-
 cięstwa otrzymane, tylkoż lubo to niezachowanie
 miéysc miało miéysce, przecież
 zupełnie one wydarzenia, i miéysca, wy-
 korzenione nie były.

A od tego wyżéy rzeczónego 190. roku
 sty.

и малыя и бѣлыя Россіи Самодержецѣ
Бояромѣ и Окольничимѣ и Думнымѣ и
всякихъ чиновъ людемѣ на Москвѣ въ при-
казѣхъ у расправныхъ, и въ полкѣхъ у
рапныхъ и у посольскихъ и вездѣ у вся-
кихъ дѣлѣ бытъ всѣмъ межѣ себѣ безъ
мѣстѣ, и впредѣ никому ни сѣкѣмъ ни-
какими случаи и мѣстническвы не счи-
паться, и никому никакими мимошедши-
ми находки не возноситься, также и въ
поперкахъ никого не укорятъ и не по-
прекашъ и въ укоризну прежнихъ чинѣхъ
за скудостію не спавипъ; также буде и
впредѣ кто отъ скудости или какимъ
ни естъ случаемъ обѣявипся гдѣ въ ни-
жнихъ какихъ чинѣхъ, и шого тому въ
укоризну не спавипъ же, и шѣмъ, ни ко-
му никого не безчестипъ,

Для совершеннаго шѣхъ случаевъ и
мѣстѣ изкоренія и вѣчнаго забвенія шѣ
всѣ прошедшія о случаяхъ и о мѣстѣхъ
записки указалъ онѣ великій Государь
предашъ огню.

А впредѣ имѣ и будущимъ ихъ родомъ
на память указалъ онѣ великій Государь
быти въ розрядѣ родословной книгѣ ро-
домъ ихъ, и шую родословную книгу по-
полнишъ, и которыхъ имянѣ въ шой кни-
гѣ въ родѣхъ ихъ не написано, и шѣхъ
имяна въ родословную книгу написашъ
вновь къ сродникамъ ихъ; и для шого
взяшъ у нихъ росписки за руками.

А которыя княжескіе и иные честныя
роды

stycznia 12. dnia, rozkazał świętęj pamięci Wielki Monarcha Car, i Wielki Xiaże Fiedor Alexiejowicz wszystkięj wielkięj, i małej, i białęj Rosyi Samodzierzec, Bojarom okolicznym, i Radnym, i wszelkiego stopnia ludziom w Moskwie u sądów, i rolpaw, i w półkach w wóysku, i u poselstwa, i wszędy i u wszelkich dzieł bydź między sobą bez mięysc, i na potym nikomu ni zkim, o żadne urzędowania i mięysca nie rachować się, i nikt przed drugim żadną przypadkową korzyścią pysznić się nie ma, tudzież strat poniesionych wyrzucać, i wymiatać, ani też mu przypominać na uposledzenie i naygrawanie się dawniejszych powinności dla ubóstwa znoszonych; także jeżeli i na potym kto dla ubóstwa, czyli dla jakiego bądź przypadku, przyymie gdzie na siebie niższe jakie obowiązki, i o to zeń nie naśmiewać się, ani tym ktokolwiek ma kogo znieważać.

Dla zupełnego tych wydarzeń urzędowych i mięysc wykorzenienia, i wiecznęj niepamięci, rozkazał on Wielki Monarcha wszystkie one przeszłe o urzędowaniu, i mięyscach wpisy, i pamiętniki wrzucić w ogień.

A od tego czasu dla nich, i następnych ich pokoleń, rozkazał on wielki Monarcha aby była przy urzędzie księga rodowitości szlacheckiey imion ich, i tę księgę pomnożyć, i których imion w téj księdze między rodem ich niénapisano, tedy tych imiona w księgę rodowitości szlacheckich przypisać na nowo do krewnych ich, i na to wziąć od nich kartę z poręką.

A

роды при предкахъ его Государевыхъ и при немъ великомъ Государѣ были въ честяхъ, въ Боярѣхъ и въ Околыничихъ и въ Думныхъ дворянахъ, или которые старыхъ же и честныхъ родовъ въ такихъ вышеписанныхъ честяхъ и не явились; а съ царства прадеда его Государева, блаженныя памяти великаго Государя Царя и великаго Князя Іоанна Васильевича, всея Россіи Самодержца, и при его Государевѣ державѣ были въ послахъ и въ посланникахъ и въ полкѣхъ и въ городѣхъ въ Воеводахъ и въ знамныхъ посылкахъ, и у него великаго Государя въ близости, а въ родословной книгѣ родовъ ихъ не написано, и тѣ роды съ явнымъ свидѣтельствомъ написать въ особую книгу.

А которые роды и въ вышеписанныхъ честяхъ и въ знамныхъ посылкахъ не были, а съ царства деда его Государева, блаженныя памяти великаго Государя Царя и великаго Князя Михаила Феодоровича всея великѣя Россіи Самодержца, и при немъ великомъ Государѣ были въ полковыхъ и въ городѣ Воеводахъ и въ Послѣхъ и въ Посланникахъ и въ знамныхъ какихъ посылкахъ и въ иныхъ честныхъ чинѣхъ, и въ десятиныхъ написаны въ первой спашѣ; и тѣхъ родовъ имена написать по тому жъ со свидѣтельствомъ въ особую книгу.

А которые и въ тѣхъ вышеписанныхъ че-

A którzy z Xiążęcych i innych zacnych rodów za Przodków Monarszych, i przy Nim Wielkim Monarsze byli na dostojenstwach Bojarami, Okolniczemi, i Radnemi Dworzaninami, albo którzy ze starożytnych, i zacnych domów na takichże wyżey rzeczonych dostojenstwach, byli a nie jawili się; a od panowania Pradziada Jego Monarszego, szczęśliwéy pamięci Wielkiego Monarchy Cara, i Wielkiego Xiążęcia Jana Bazylewicza wszystkiej Rosyi Samodzierzcy, i za Jego Monarszéką dzierzawą byli w poselstwach, posłannictwach, i w woysku, a w miastach Wojewodami, i innych znacznych komissach i pod okiem Jego Wielkiego Monarchy służyli, a w księdze rodowitości szlacheckich imiona ich nie zapisane, tedy te imiona, z dowodnym świadectwem napisane bydź mają w osobnéy księdze.

A z których domów, lub w pomiénionych wyżey dostojenstwach nie byli, ale od czasu panowania dziada Jego Monarszego świętéy pamięci Wielkiego Monarchy Cara, i Wielkiego Xięcia Michała Fedorowicza, wszystkiej wielkiey Rosyi Samodzierzcy, i przy nim Wielkim Monarsze, byli w półkach, i w miastach Wojewodami, i Posłami, i Posłannikami, i w znacznych jakich kommissach, i innych zacnych urzędach, i w dziełatniach napisani w pierwszym punkcie; tedy i tych domów imiona napisać podobnież za świadectwem do osobnéy księgi.

A którzy i na tych wyżey rzeczonych po-

M

wa-

чесныхъ и знатныхъ чинѣхъ не были, а въ десятиныхъ написаны въ средней и въ меньшей стапьяхъ, и тѣхъ имена написаны въ особую книгу.

Буде кто изъ нижнихъ чиновъ за службы опщовъ своихъ или за свои написаны въ Московскіе чины; и тѣхъ имена написаны въ особую книгу по ихъ росписямъ.

У того дѣла указалъ онъ блаженныя памяти великій Государь бысть Боярину Князю Володимиру Дмитріевичу Долгорукову, да Думному дворянину Алексѣю Ивановичу Ржевскому, да разряднымъ Дьякомъ, думному Василью Григорьевичу Семенову, да Федору Шакловитому.

Какъ поступать
съ тѣми родами,
кои причтутся къ
родословнымъ лю-
демъ.

17. Марша въ 27 числѣ тогожъ 190 года, по указу блаженныяжъ памяти великаго Государя Царя и великаго Князя Феодора Алексѣевича вся великія и малыя и бѣлыя Россіи Самодержца по докладной выпискѣ велѣно: копорыхъ княжескихъ и иныхъ родовъ въ разрядѣ въ родословной книгѣ не написано, а они въ росписяхъ своихъ напишутъ прозваніе свое, что они пошли отъ родословныхъ людей, а родословные люди тѣхъ родовъ въ поколѣбныхъ своихъ росписяхъ ихъ прозванія не напишутъ, и о тѣхъ родѣхъ у родословныхъ людей для свидѣтельства имать сказки за руками, въ прямъ ли они отъ тѣхъ ихъ родовъ, къ кому кто напишется, пошли; и буде въ сказ-

ważnych, i zaszczyconych urzędach niebyli, a w dziełach zapisałani w średnim, lub niższym punkcie, tedy i tych imiona napisać do osobnéj księgi.

Jeżeli kto z niższych rang za zasługi Ojców swoich, lub swoje własne, napisany będzie w rangach Moskiewskich, tedy i tych imiona zapisać do osobnéjże księgi.

Przy tym dziele, rozkazał on świętęj pamięci Wielki Monarcha byź Bojarowi Xiążęciu Włodzimierzowi Dmitrowiczowi Dołhorukowemu, i Radnemu Dworzaninowi Alexiejowi Iwanowiczowi Rzewskiemu, i urzędowym Pisarzom, Radnemu Bazylemu Grzegorzowiczowi Semenowemu, i Fedorowi Szakłowitemu.

Jak postępować z temi domami, które się przypiszą do rodowitej szlachty.

17. Marca 27. dnia tegoż 190. roku, ukazem świętęjże pamięci Wielkiego Monarchy Cara, i Wielkiego Xiążęcia Fedora Alexiejowicza, wszytkiéj Wielkiéj, i małej, i białéj Rosyi Samodzierzcy, za dołożeniem Jemu na piśmie, rozkazano: których Xiążęcych i innych imion w księdze rodowitości szlacheckich przy urzędzie nie napisano, a oni w piśmie swoich genealogicznych napiszą nazwisko swoje, że oni pochodzą od rodowitej której szlachty w księdze zapisanéj, a rodowita szlachta w linii swoich pokoleń imion ich nie napisze, tedy o tych imionach brać objaśnienia za poręką od rodowitej szlachty, w saméjli rzeczy ci należą do tych domów, do których się przypisują; i jeżeli w objaśnieniach swoich napiszą

сказкахъ своихъ напишутъ, или по допросу скажутъ, что они повелись отъ предковъ ихъ, и такихъ пишутъ въ родословной книгѣ съ тѣми родами, отъ кого они пошли; а буде въ сказкахъ своихъ напишутъ, что они не ихъ родовъ, и такихъ опказывать и вмѣстѣ съ ними въ родословную книгу не пишутъ; а написать ихъ въ книгу особо, а очныхъ спавокъ между ими въ томъ не давать.

Резолюція 1721 года Ноября 19 числа на докладъ отъ Синода.

О дворянствѣ Архіерейскихъ дѣтяхъ боярскихъ, которые отъ шляхетства, считая отъ дѣда.

Табель о рангахъ 1722 года Генваря 24 дня, 15 пунктъ.

Дворянство поинскихъ чиновъ, кои до Оберъ-Офицерства дослужатся.

18. Резолюція блаженныя памяти Государя Императора ПЕТРА ПЕРВАГО на докладъ отъ Синода 1721 года Ноября 19 числа.

О Архіерейскихъ дѣтяхъ боярскихъ, дабы какъ дворяне сами, и ихъ дѣти изъ подушнаго оклада выключены оспались, собственную ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою написано сими словами: „быть такъ, которые отъ шляхетства считая отъ дѣда.“

19. Въ табелѣ о рангахъ 1722 года Генваря 24 дня въ 15 пунктѣ узаконено сими словами.

Воинскимъ чинамъ, которые дослужатся до Оберъ-Офицерства не изъ дворянъ, то когда кто получитъ вышеписанной чинъ, оной суть дворянинъ и его дѣти, которые родятся въ Оберъ-Офицерствѣ; а ежели не будетъ въ то время дѣтей, а есть прежде, и отецъ будетъ битьчеломъ; тогда дворянство давать и тѣмъ
шоль-

szą, lub zapytani wyznaią, iż oni pochodzą od Przodków ich, tedy takich napisać w rodowitéy księdze z temi dowodami, od których poszli; a jeżeli w objaśnieniach swoich napiszą, że oni nieich rodu, tedy takim odmówić, a wespół z niemi do księgi rodowitéy nie pisać, a napisać ich do osobnéy księgi, a oko na oko ich między sobą nieśprowadzać.

Rezolucya 1721. roku, Listopada 19. na zapytania się od Synodu.

18. Rezolucya świętęy pamięci Monarchy Imperatora PIOTRA PIERWSZEGO na pytanie się od Synodu 1721. roku Listopada 19. dnia.

O szlachectwie Arcy kapłańskich dzieci Bojarskich, którzy ze szlachty rachując od Dziada.

O Arcy kapłańskich Bojarskich dzieciach, ażeby jako sama szlachta, tak i dzieci ich z podulżnego rejestru wyjęci byli, własną IMPERATORSKĄ ręką napisano w te słowa: „tak bydz, którzy ze szlachty, rachując „od dziada.,

Tablica o rangach 1722. roku 24. dnia punkt 13.

19. W tablicy o rangach 1722. roku, Stycznia 24. dnia w punkcie piętnastym postanowiono w te słowa.

Szlachectwo rang wojskowych, którzy się do Ober-Officerstwa doślużyli.

Woienным rangom, którzy doślużają się do Ober-Officerstwa, będący sami nie ze szlachty, tedy, jeżeli kto otrzyma wyrzeczoną rangę, on sam jest szlachcicem, i jego dzieci, które się rodzą w Ober-Officerstwie; a jeżeli nie będzie w ten czas dzieci, a byli pierwéy. a Oyciec prosić będzie, tedy dawać i onym, tylko jednemu synowi, za którym ociec prosić będzie; co do innych zaś
urzę-

только одному сыну, о которомъ отецъ
будетъ просить; прочіе же чины какъ
гражданскіе, такъ и придворные, кото-
рые въ рангахъ не изъ дворянъ, оныхъ
дѣши не суть дворяне.

Толкованіе.

ТОЛКОВАНИЕ.

Что есть личное
дворянство.

Держась точныхъ словъ сего закона, и
въ слѣдствіе онаго недѣйствительно
въ военной службѣ служащихъ, но рав-
ные чины имѣющихъ почитать надле-
житъ за имѣющихъ лишь личное дворян-
ство, но ненаслѣдственное.

Примѣчаніе.

ПРИМѢЧАНІЕ.

Личное дворян-
ство не вносится въ
родословную книгу.

Имѣющихъ личное дворянство не на-
длежитъ вносить въ родословную книгу
Намѣстничества.

Постановленіе.

ПОСТАНОВЛЕНІЕ

О личномъ дво-
рянствѣ.

20. Но видя полезныя заслуги многихъ
таковыхъ, узаконяемъ въ пользу личного
дворянства, что 1, буде дѣдъ, отецъ и
сынъ имѣли чины приносящіе личное
дворянство; то потомству ихъ позволя-
емъ просить дворянства дѣйствитель-
наго. 2, буде отецъ и сынъ имѣли
чины приносящіе личное дворянство, и
пребывали двадцать лѣтъ въ службѣ без-
порочно; то внуку позволяемъ просить
дворянства дѣйствительнаго.

Имянной указъ
1724 года Генцаря
31 числа.

21. Въ именномъ указѣ блаженныя па-
мяти Государя Императора ПЕТРА
ПЕР.

urzędów, jako cywilnych, tak i nadwornych, którzy są w rangach nie ze szlachty, dzieci ich nie są szlachcią.

Objasnienie,

O B J A Ś N I E N I E.

Co jest osobiste szlachectwo.

Trzymając się wyrazów słów tego prawa, i według onego nieśłużących aktualnie w służbie wojennéy, a równie rangi mających, należy uważać jako mających osobiste tylko szlachectwo, a nie dziedziczne.

Uwaga.

U W A G A.

Osobiste szlachectwo nie wnosi się do księgi rodowitości szlacheckich.

Mający osobiste szlachectwo nienależy, wnosić do księgi rodowitości szlacheckich w namiśnietwie.

Ustalenie

U S T A N O W I E N I E

O osobistym szlachectwie.

20. Wszakże widząc pożyteczne zasługi wielu takowych, na rzecz osobistego szlachectwa, ustanawiamy: że 1. Jeżeli dziad, ociec, i syn mieli rangi nadające im osobiste szlachectwo, tedy potomstwu ich pozwalamy prosić o szlachectwo aktualne. 2. Jeżeli ociec, i syn mieli rangi nadające osobiste szlachectwo, i zostawali w służbie lat 20 bez noty, tedy wnuk może prosić o szlachectwo aktualne.

Imienny ukaz 1724 roku, 31. Stycznia.

21. W ukazie imiennym świętęj pamięci Imperatora PIOTRA PIERWSZEGO 1724. roku

ПЕРВАГО 1724 года Генваря 31 числа
написано сими словами.

Секретарямъ быть
изъ шляхетства;
подьяческаго же чи-
на за знатныя за-
слуги производить
въ Секретари и
дать шляхетство
противу Прапор-
щика.

Толкованіе.

Табель о рангахъ
1722 года Генваря
24 дня, конецъ 15
пункта.

Имянной указъ
1724 года Генваря
31 числа.

ЕГО ИМПЕРАТОРСКОЕ ВЕЛИЧЕ-
СТВО указалъ въ Секретари не изъ шля-
хетства не опредѣлять, дабы потомъ
могли въ Ассессоры, Совѣтники и выше
происходить, буде же изъ подьяческаго
чина кто какое значное дѣло покажетъ
и заслужитъ; то такихъ съ свидѣтель-
ства Правительствующаго Сената про-
изводить, и чтобъ кто будетъ Секрета-
ремъ изъ такихъ, чтобъ давать шляхет-
ство какъ и въ воинской службѣ кто въ
Прапорщики пожалованъ.

ТОЛКОВАНИЕ.

Въ табель о рангахъ 1722 года Генва-
ря 24 дня въ концѣ 15 пункта написано
сими словами.

„Прочіе же чины какъ гражданскіе,
„такъ и придворные, копорые въ рангахъ
„не изъ дворянъ, оныхъ дѣши не сущъ
„дворяне.“

Въ именномъ же указѣ 1724 года Ген-
варя 31 числа написано сими словами.

„Кто будетъ Секретаремъ изъ такихъ,
„чтобъ давать шляхетство, какъ и въ
„воинской служба кто въ Прапорщики
„пожалованъ.“

roku, Stycznia 31. dnia, napisano w te słowa:

Sekretarzami szlachta; Kancelarzyków za znaczne usługi, czynić Sekretarzami, i dać szlachectwo, iako Chorążym.

JEGO IMPERATORSKA MOSC rozkazał Sekretarzem nie stanowić nie ze szlachty, ażeby potym mogli na Affessory, i Konfiliarze, i wyżey postępować; jeżeliby zaś kto z Kancelarzyków znaczną jaką usługę uczynił, i okazał; tedy takich za świadectwem Senatu, stanowić, i skoro kto będzie z takowych Sekretarzem, tedy dawać mu szlachectwo, jako się daje w służbie wojskowéy Chorążemu.

Obiaśnienie.

OBJAŚNIENIE.

W tablicy o rangach 1722. roku, Stycznia 24. dnia, przy końcu 15. punktu napisano w te słowa:

Tablica orangach, 1722. roku, Stycznia 24. koniec 15 punktu.

„ Inne zaś rangi, jako cywilne, tak i na-
„ dworne, którzy w rangach są nie ze szlachty.
„ tych dzieci nie są szlachtą.

Imienny ukaz 1724. roku, Stycznia 31. dnia.

W imiennym zaś ukazie 1724. roku, Stycznia 31. dnia, napisano w te słowa:

„ Kto będzie Sekretarzem z takowych, a-
„ żeby dawać szlachectwo, jako w wojenney
„ służbie na Chorągstwo awansowanym.

Какъ потомкамъ
личнаго дворянства
получать дѣйстви-
тельное дворян-
ство.

Табель о рангахъ
1722 года Генваря
24 дня, конецъ 16
пункта.

Какъ чужестран-
нымъ доказывать свое
дворянство.

И понеже о дѣшнихъ и потомствѣ сихъ
въ семъ имянномъ указѣ 1724 года Ген-
варя 31 числа не упомянуто; табель же
о рангахъ 1722 года Генваря 24 дня, ко-
нецъ 15 пункта точно исключаетъ сими
словами: „Которые въ рангахъ не изъ
„дворянъ, оныхъ дѣшнихъ не суть дворяне.“
То имѣя въ памяти съ одной стороны ли-
чное неоспоримое по законамъ дворян-
ство въ рангахъ находящихся, а съ дру-
гой сохраненіе почтительнаго Россійска-
го дворянскаго достоинства и состоя-
ніи, находимъ за справедливо предписатьъ
и въ семъ случаѣ поступать, какъ выше
узаконено въ пользу потомковъ личнаго
дворянства, а имянно: 1. Буде дедъ,
отецъ и сынъ имѣли чины приносящіе
личное дворянство; то потомству ихъ
дозволяется просить дворянства дѣй-
ствительнаго. 2. Буде отецъ и сынъ
имѣли чины приносящіе личное дворян-
ство и пребывали двадцать лѣтъ въ
службѣ безпорочно; то внуку дозволяет-
ся просить дворянства дѣйствительна-
го.

22. Въ табель о рангахъ 1722 года Ген-
варя 24 дня въ конецъ 16 пункта написа-
но сими словами.

Въ НАШЕЙ службѣ обрѣтающіеся чу-
жестранные люди имѣютъ или своими
или публичными свидѣтельствами отъ
Правительства ихъ опечества свое дво-
рянство и гербъ доказавъ, Въ

*Jak potomstwo o-
sobistey szlachty o-
trzymuię szlache-
ctwo aktualne.*

A ponieważ w tym imiennym ukazie 1724. roku, Stycznia 31, dnia, o dzieciach i potom-
stwie ich nienamieniono, tablica zaś o ran-
gach 1722, roku. Stycznia 24, dnia na końcu
15, punktu wyraźnie ie oddala temi słowy:
„Którzy w rangach nie ze szlachty, tych
„dzieci szlachtą nie są,, Tedy mając napa-
mięci z iednéy strony osobiste nie zaprzecz-
ne według praw szlachectwo zostaiących w
rangach, a z drugiéy strony zachowanie sz-
nownego Roslyyskiéy szlachty dostojenstwa,
i stanu, nayduiemy sprawiedliwą rzeczą po-
stanowić, i w tym przypadku tak postąpić,
jako wyżey postanowiło się na rzecz potom-
ków osobistego szlachectwa to jest: 1, Jeże-
li dziad, ociec, i syn mieli rangi nadaią-
ce im osobiste szlachectwo; tedy potomkom
ich wolno prosić o szlachectwo aktualne 2.
Jeżeli ociec, i syn mieli rangi nadaiące im
osobiste szlachectwo, i zostawali w służbie
lat 20. bez noty, tedy wnukom wolno pro-
sić aktualnego szlachectwa.

*Tablica o rangach
1722 roku, Stycznia
24.*

22, W tablicy o rangach 1722. roku, Sty-
cznia 24. dnia u końca 16. punktu napisano
w te słowa:

*Jak cudzoziemcy
mają dowodzić swe-
go szlachectwa.*

W NASZEY służbie znaydujący się cu-
dzoziemcy, mają albo swoiemi, albo publi-
cznemi świadectwami od Rządu ich oyczy-
zny danými szlachectwa swego, i herbu do-
wodzić.

Въ утверждѣніе всего вышеписаннаго
МЫ сію НАШУ жалованную грамоту на
права, вольности и преимущества благо-
родному НАМЪ вѣрнолюбезному под-
данному Россійскому дворянству, НА-
ШЕЮ собственною рукою подписали и
Государственною НАШЕЮ печатью укрѣ-
пишь повелѣли въ Престольномъ НА-
ШЕМЪ градѣ Святаго Петра, Апрѣля
21 дня, въ лѣто отъ Рождества Хри-
стова 1785, Царствованія же НАШЕГО
въ двадцать шестѣе.

Подлинная подпи-
сана собственною
ЕЯ ИМПЕРАТОР-
СКАГО ВЕЛИЧЕ-
СТВА рукою тако:

ЕКАТЕРИНА.

Печатана въ Санкт-
петербургѣ при Се-
натѣ Апрѣля 24, а въ
Москвѣ въ Сена-
тской Типографіи Ма-
ія 30 чиселъ 1785 го-
да.

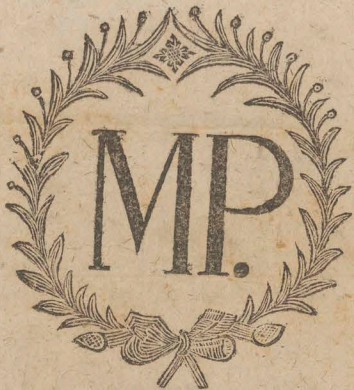
Перепечатана въ Вильнѣ въ Университетской Типографіи
Сентября 5. числа 1796. года.

Na utwierdzenie wszystkiego, co się wy-
żey powiedziało, MY ten NASZ darowa-
ny Przywilej na prawa wolności, i prero-
gatywy miłemu NAM zacnie urodzonemu
wierno poddanemu Rossyjskiemu szlachec-
twu, NASZĄ własną ręką podpisali, i kra-
jową NASZĄ pieczęcią umocnić rozkazali
w stołecznym mieście NASZYM Świętego
Piotra, Kwietnia 21. dnia, roku od Narodze-
nia Pańskiego 1785. Panowania NASZEGO
dwudziestego trzeciego.

Oryginał podpisa-
ny własną JEY JMPE
RATORSKIEY Mo-
ści ręką tak:

KATARZYNA.

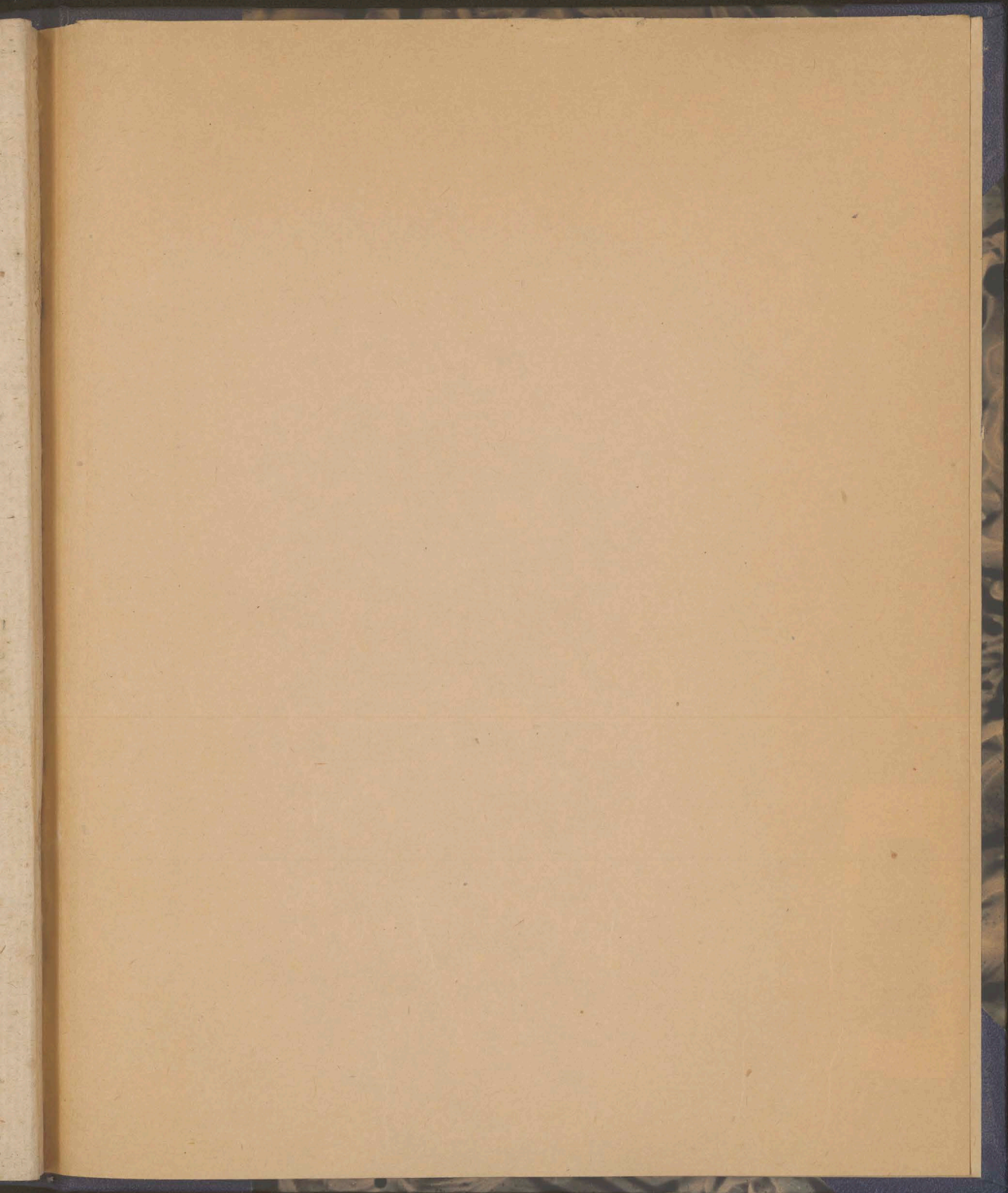
Drukowano w St.
Petersburgu przy Se-
nacie Kwietnia 24. a
w Moskwie w Sena-
ckiey Drukarni Maja
30 dnia 1785 roku.

Przedrukowano w Wilnie w Drukarni Akademickiey Septembra
5. dnia Roku 1796.

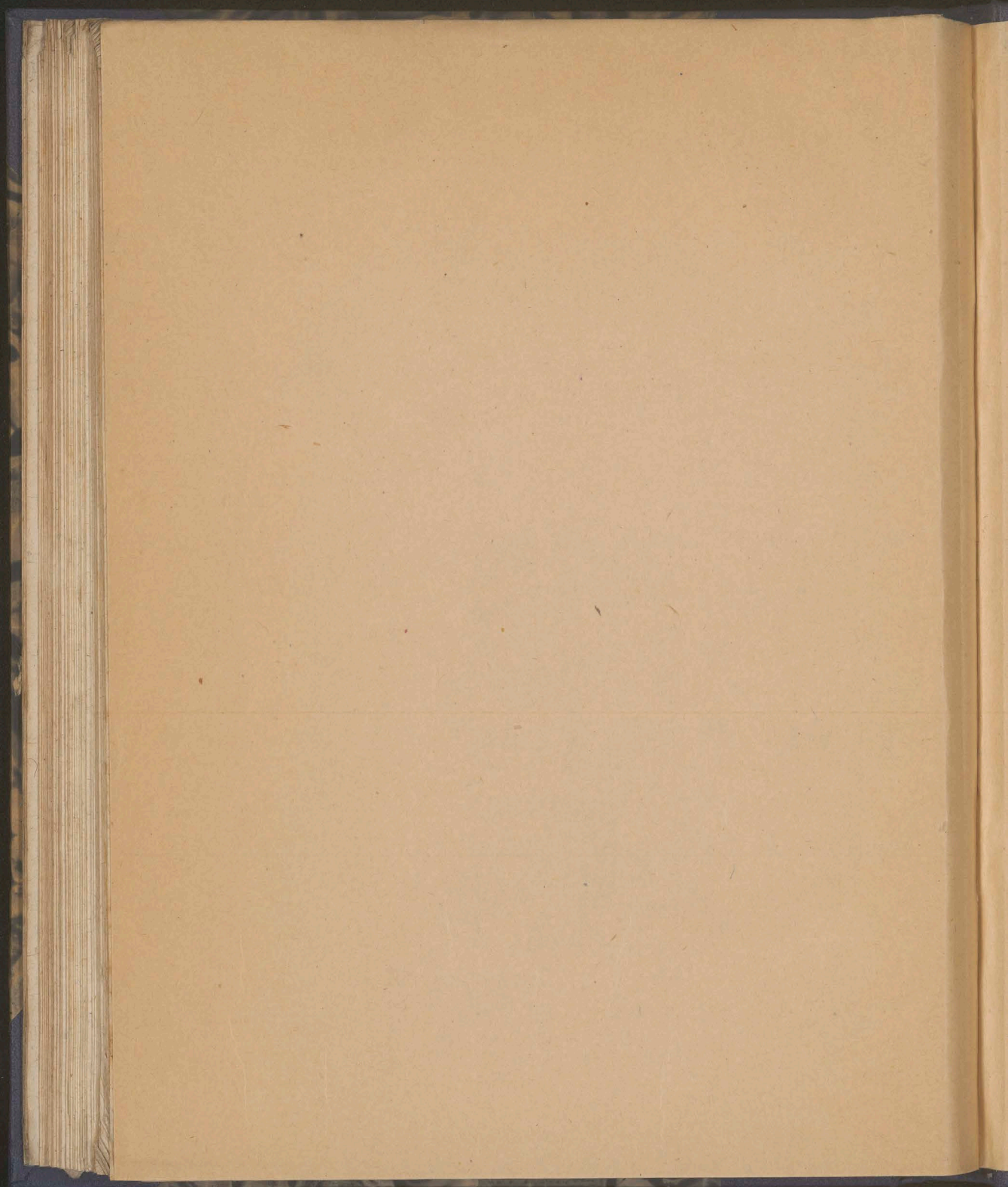

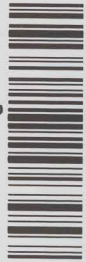

Biblioteka Jagiellońska

stdr0026576

